

Sreda, 26. novembar 2008.
Svedok Reynaud Theunens
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9.08 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Molim sekretara da najavi predmet.

sekretar: Dobro jutro časni Sude i svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine sekretare. Pretresno veće želi da obavesti strane da u skladu sa Pravilom 15bis (a) današnjoj sednici neće prisustvovati sudija Kinis, koji je morao iz hitnih ličnih razloga da bude odsutan danas. Sudija Gwaunza i ja smo zaključili da je u interesu pravde da se nastavi suđenje i bez prisustva sudije Kinis, koji će ponovo biti sa nama u petak. Gospodine Mišetić da li ste spremni da nastavite sa unakrsnim ispitivanjem?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Theunens, samo da vas podsetim da i dalje imate obavezu prema onoj svečanoj izjavi koju ste dali na početku svog svedočenja. Molim vas nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, gospodine predsedavajući.

svedok: Reynaud Theunens

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIŠETIĆ – NASTAVAK

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro jutro gospodine Theunens.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Dobro jutro gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, prvo da se sada vratimo na ono gde smo prekinuli juče zbog druge pauze. Uputio sam vas da pregledate vaša dokumenta da vidite da

li ste u vašem izveštaju pomenuli da je general Gotovina imao saznanja o tome da su pripadnici HV-a počinili ubistva. Možete li molim vas da mi ukažete na taj deo?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Časni Sude u drugom delu izveštaja, na strani 326 na engleskom, ja sam priložio jedan izveštaj komandanta treće čete 72. bataljona vojne policije, to je dokument broj 419 po Pravilu 65ter, a konkretnije se mogu naći o tome podaci na strani 7 i 8 dokumenta broj 419 po Pravilu 65ter u engleskoj verziji.

Komandant treće čete vojne policije u svom izveštaju majoru Juriću kaže: „Između ostalog tokom pretraživanja a to je nakon dolaska pripadnika HV, jedinica splitske vojne oblasti, konkretno 134. i 7. dobrovoljačkog puka u Benkovac i preuzimanja vlasti u Benkovcu u potpunosti 6og. Tokom pretraživanja pronašli smo pet, šest mrtvih osoba i obavestili smo službe bezbednosti.“

Sada ću preskočiti jedan deo da bih malo ubrzao ili mogu i sve da pročitam.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Samo sledeću rečenicu.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: „... tokom pretraživanja pronašli smo pet, šest leševa i obavestili o tome službe bezbednosti kao i službe zadužene za čišćenje terena. S obzirom na kratko vreme od našeg ulaska u grad, pretpostavljamo da su to ljudi hrvatske nacionalnosti koje su ubili četnici.“

Razlog, časni Sude, što sam ovu informaciju upotrebio u odgovoru na pitanje gospodina Mišetića je taj, kako sam ranije istakao, da izveštavanje vojne policije nije bilo jedini izvor izveštavanja za operativnog komandanta. U ovom konkretnom slučaju komandant splitske vojne oblasti je dobijao izveštaje i od komandanta operativne grupe Zadar a komandant operativne grupe Zadar je primao izveštaje od svojih potčinjenih jedinica koje su se nalazile u Benkovcu odnosno od 134. i 7. dobrovoljačkog puka, a pored toga bilo je i izveštavanja iz odeljenja za političke poslove koje je išlo lancem komandovanja i to od operativne grupe Zadar ka splitskoj vojnoj oblasti. To sam pomenuo samo zato da bih ukazao na to da je komandant imao izvora informacija.

SUDIJA ORIE: Gospodine Theunens moram da vas ovde prekinem na sekund. Da li vi kažete da je o ovom incidentu izveštavanje išlo kroz lanac komandovanja ili kažete: ovde vidimo izveštaj i moglo bi se očekivati, iako se ne može utvrditi, da je to ono što se desilo, da je to trebalo da se prijavi?

SVEDOK THEUNENS: Pa, časni Sude to je trebalo da bude prijavljeno. Hoću ponovo da vas uputim na doktrinu hrvatske vojske gde se kaže da komandant mora biti upoznat sa ...

SUDIJA ORIE: Da, ali ja mislim da gospodin Mišetić od vas traži da mu pomognete u pronalaženju dokumenata gde se nalaze takvi izveštaji. Mislim da je to tražio od vas i mislim da će ceniti što sste to učinili. Molim vas nastavite gospodine Mišetić.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ukoliko mogu da nešto ja objasnim, gospodine Theunens. Prvo, vi se slažete sa mnom da ovaj izveštaj na koji upućujete nije izveštaj koji je poslat generalu Gotovini. To je izveštaj gospodina Grancarića iz vojne policije koji je uputio gospodinu Juriću, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Kada je reč o ovom izveštaju, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A vi nemate nikakve dokaze o tome da je ovaj izveštaj kopiran splitskoj vojnoj oblasti, poslat u vojnu oblast. Ja vas ne pitam šta je trebalo da bude u teroriji. Ja kažem da vi nemate dokaza da je to zaista poslato u komandu splitske vojne oblasti?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Tako je. Ali samo bih hteo da pomenem jedan drugi dokument, broj 4600 po Pravilu 65ter, u kom komandant 134. dobrovoljačkog puka izveštava svog komandanta, a podvlačim zaključak da mu je komandant general Gotovina. To je izveštaj od 23. avgusta i govori o situaciji u Benkovcu i problemima do kojih je došlo u Benkovcu nakon što je 134. i 7. dobrovoljački puk preuzeo kontrolu, a komandant 134. puka takođe govori o prisustvu pripadnika komande splitske vojne oblasti tj. pukovnika Sundova, koji je pomoćnik komandanta za dobrovoljce u Benkovcu u vreme kada je tamo stigla jedinica splitske vojne oblasti.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu, dakle ponovo odgovor na moje pitanje je ne, vi nemate dokaza da je general Gotovina znao o ubistvima koje je počinio neko od pripadnika HV-a?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja nisam naišao na dokumente tokom pripreme za moj izveštaj, koji ukazuju na objavu ubistava. Ali ja sam pokušao da objasnim na koji način vojska dela.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Sada, kad smo već na ovoj temi, kada ste pretraživali bazu podataka Tužilaštva, da li ste koristili kombinaciju reči kao npr. „Gotovina“ „ubistvo“?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne časnici Sude, ne sećam se da sam vršio takvo konkretno pretraživanje. Kao što sam ranije objasnio, ja sam pretraživao po kriterijumu „Gotovina 95“ i „94“ i druge kombinacije ali ne direktno upućujući na reč ubistvo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu, ali Gotovina i 95 je najširi mogući kriterijum za pretraživanje u bazi podataka. Je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Upravo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da bi najšire bilo da se samo koristi reč „Gotovina“.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Slažem se. U smislu onoga što nas interesuje u ovom slučaju za 1995. godinu i obaveštenje o ubistvima, ukoliko pretražujete i izvučete svaki dokument u kom se spominje „Gotovina“ i „1995“, verovatno, i ispravite me ako grešim, ukoliko postoji dokument u kome se pominje da je general Gotovina obavešten o ubistvima u 1995. Godini, takav dokument bi se verovatno pojavio tokom vašeg pretraživanja?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Takav konkretan dokument bi se pojavio u mom pretraživanju. Ali kao što sam već pomenuo ja na takav konkretan dokument nisam naišao.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala vam, gospodine Theunens. Da sada nastavimo sa onim gde smo juče stali. Molim dokazni predmet Tužilaštva broj P881.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, da li možete, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mislim da je ovo zapovest o kojoj ste juče govorili i rekli ste o tome da mislite da je general Laušić, i ne želim da vam stavljam reči u usta, mislim da ste rekli nešto u smislu da je prekoračio svoja ovlašćenja po članu 8. Ovo je taj konkretni dokument koji ste vi imali na umu, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Tako je. Ako dopustite da kažem, juče se nisam jasno setio tog dokumenta. Ali sam ga juče po podne ponovo pogledao. I kada pogledam sadržaj ovog dokumenta, a naročito paragraf 7, koji se vidi na drugoj strani, hteo bih da podvučem ono što sam rekao u vezi sa mojom prvobitnom primedbom juče, da smatram da je ova zapovest primer iz koga se vidi da je general Laušić prekoračio svoja ovlašćenja. S obzirom na sadržaj ove zapovesti i naročito zato što on naređuje da se uspostave policijske stanice na celoj teritoriji koja je bila ponovo zauzeta, mislim da je to u skladu sa članom 8, Pravilnika iz 1994. godine kao i da je u skladu sa dokumentom Odbrane broj D35 o kom je ovde bilo reči.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu, da pogledamo drugi dokument onda.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretara pokažite nam dokazni predmet Odbrane broj D845 na ekranima, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, ovo je dokument. To je izveštaj koji šalje komandant 4. čete 72. bataljona vojne policije majoru Budimiru, 7. avgusta i izveštava o njegovom usmenom naređenju koje je primio od generala Laušića. Ako ga pogledate, 7. avgusta, tu se kaže, „U skladu sa usmenim naređenjem načelnika uprave vojne policije, major-general Mate Laušića, primljenog ...“ Da li me pratite?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: „... primljenog 7. avgusta 1995. godine u 13.10 časova koji naređuje da se po hitno postupku uspostavi sistem bezbednosti na ulascima i izlascima sledećih skladišta ...“ General Laušić naređuje za tri konkretna takva skladišta u području Knina i šira oblast Knina, Krka, Senjak i Golubić skladišta.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A zatim kaže: „Kada se uspostavi sistem bezbednosti navedeni viši oficiri su dužni danapišu i hitno pošalju pismeni izveštaj u Upravu vojne policije u kome će navesti da je uspostavljen sistem bezbednosti. Taj izveštaj treba da bude poslat general-majoru Mate Laušiću.“

Dana 7. avgusta general Laušić izdaje konkretno naređenje o konkretnim skladištima koja pripadnici vojne policije treba da obezbede. Da li je ovo naređenje koje je izdao general Laušić u skladu sa njegovim ovlašćenjima koja proističu iz člana 8?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, kada ovaj dokument gledate izdvojeno prva moja reakcija bi bila da to prevazilazi njegova ovlašćenja iz člana 8 zbog njegove konkretne prirode. Kao što sam pokušao da objasnim u toku davanja svog iskaza, analiza obaveštajnih podataka znači da treba pregledati pojedinačna dokumenta, ali isto tako treba ih i staviti u kontekst. Juče po podne sam pregledao svoj izveštaj, ponovo i napravio sam popis dokumenata koja se odnose na aktivnosti, uključujući i izveštaje o naređenjima 72. bataljona vojne policije, kako pre tako i u toku *Oluje*, i ovi dokumenti ukazuju na to da je zaista bilo uputstava od Laušića među kojima su neka, poput ovog, bila konkretnija od onog što bi se moglo očekivati iz člana 8 dokaznog predmeta Tužilaštva broj P880 ili iz dokaznog predmeta Odbrane broj D35, ali kada se uzme u obzir kontekst drugih dokumenata koje sam ja uvrstio u svoj izveštaj ne vidim razlog da preispitujem svoj zaključak o tome da su članovi 8 i 9 ispoštovani u toku operacije *Oluja* a to takođe potvrđuje dokazni predmet Odbrane broj D35.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi i ja ćemo proći kroz kontekst svih tih naređenja za koji trenutak. Sada bih vas molio za konkretniji odgovor. Ispravite me ukoliko grešim ali ja sam vaš odgovor shvatio da kada se ovo konkretno naređenje uzme posebno vi smatrate da je to izvan ovlašćenja generala Lauševića po članu 8. Jesam li u pravu?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Tako je. Možda postoje razlozi za to, ali ja ih nisam našao niti sam naišao na takve informacije koje bi ukazivale na razloge koji su naveli generala Lauševića da izda ovo naređenje.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare pokažite nam dokazni predmet Odbrane broj D795 na ekranima, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens ovo je dokument takođe od 7. avgusta 1995. godine i izdao ga je general Laušić. Poslat je isturenom komandnom mestu Ugljane majoru Juriću u ime 72. bataljona vojne policije i poslato je 67. bataljonu vojne policije u Sisku. Gospodin Laušić u uvodnom delu, u skladu sa članom 8 izdaje naređenja ...

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da imamo nekih problema sa engleskim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da, izvinite. Vidite li tu dana 7. avgusta on šalje ovo naređenje na tri adrese i u uvodu se poziva na svoja ovlašćenja iz člana 8.

Zatim kaže treba da se utvrdi gde se nalazi svaki objekat skladišta na celokupnoj oslobođenoj teritoriji i da se utvrdi metod za fizičku obezbeđenjet svih objekata skladišta i uspostavljanje fizičkog obezbedeđenja. Takođe treba da uđu u njih ali da izdavanje mehaničko-tehničkih uređaja nije dozvoljeno bez pismenog odobrenja od generala Zagorca. Treba da odmah uspostave fizičko obezbeđenje i da ga zadrže do primopredaje.

Ako pogledamo narednu stranu. U paragrafu 5 se kaže da treba da podnesu izveštaje o sprovođenju ove zapovesti i to počev od 7. avgusta, i ukoliko je potrebno i usmeno da podnose Upravi vojne policije. Ovde ponovo general Laušić izdaje jedno još šire naređenje koje se odnosi na sve objekte skladišta na oslobođenoj teritoriji, govori o tome kako oni to treba da učine i da ih obezbede. Da li vi smatrate da ovo naređenje izlazi izvan okvira ovlašćenja generala Laušića, po članu 8?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, časni Sude i to iz sledećih razloga. Kao prvo, zato što general Laušić postupa na osnovu instrukcija iz Ministarstva odbrane, a takođe drugi je razlog taj što su hrvatske oružane snage imale interes da jedinstveno postupaju sa bivšim neprijateljskim skladištima a u toj fazi, 7. avgusta činilo se da je vojna policija najbolja snaga za obezbeđivanje ovih skladišta kako bi sprečila da neovlašćena lica ulaze u ta skladišta itd. Kao što ste i sami rekli, u naređenju se objašnjava kako to treba da se učini. Po meni to je u skladu sa članom 8 Pravilnika o radu vojne policije iz 1994. godine.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Hajde da se malo pozabavimo time. Pored toga što bi to predstavljalo jedinstveno postupanje sa skladištima, složićete se sa mnom, da bi bilo u interesu hrvatskih oružanih snaga i hrvatske Vlade da se ima jedinstven pristup u uspostavljanju i ponovnom uspostavljanju bezbednosti na oslobođenim teritorijama, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, svakako.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Želite da imate jedinstven pristup na svim oslobođenim teritorijama o tome kako se sprovodi plan bezbednosti je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne mogu da odgovorim na to pitanje jer sam ja video plan za obezbeđenje splitske vojne oblasti tj. razgovarali smo o onm za operativnu grupu Sever koji je odobrio general Gotovina. Nisam bio u stanju da pregledam druge planove bezbednosti, npr. planovi koji su uključeni u naređenje za napad Kozjak za druge vojne oblasti.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako postoji plan između MUP-a i Uprave vojne policije o tome kako da se sprovodi bezbednost, složićete se sa mnom da je u interesu hrvatske Vlade da se takav plan sprovodi na jedinstven način, na svim oslobođenim teritorijama, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je tačno. Ali na kraju ćemo reći da je to sve naredio načelnik Glavnog štaba jer smo hteli da imamo jedinstven pristup u svim vojnim oblastima u vezi sa uspostavljanjem hrvatske kontrole na područjima koja su držali Srbi a to očigledno nije bio slučaj. Postoje granice, ali ovo je veoma dobar primer. Ova konkretna zapovest koju gledamo, se bavi jednim konkretnim pitanjem koje spada u okvire profesionalnih mogućnosti i profesionalne zadatke vojne policije i to u vreme kada se operacija *Oluja* još nije završila, tj. 7. avgust i još uvek su potrebne borbene jedinice da bi vodile borbene operacije. Ima smisla da vojna policija obezbeđuje skladišta i da se ima jedinstven pristup u svim ponovo zauzetim područjima.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Istražićemo sad ovu temu. Idemo od početka gospodine Theunens.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim prvo dokazni predmet Odbrane broj D409.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mislim da ste videli dokument koji ću vam sada pokazati. To su beleške generala Laušića sa sastanka od 2. avgusta 1995. godine u 10.00 sati ujutro. To vam je poznato zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da časni Sude, to spominjem u drugom delu svog izveštaja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I vidite ovde ko je sve od ljudi iz vojske prisutan, na ovom sastanku. Prisutni su svaki rod, svaki komandant vojne oblasti, ministar odbrane, gospodin Laušić lično, njegov pomoćnik, Marijan Biškić Muharem, šef SIS-a je prisutan, Gugić i obaveštajne službe su prisutne.

Ako pogledate treću stranu dokumenta, beleške gde počinje da govori ministar Šušak. Treća beleška za generala Šuška glasi: „Vojna policija mora biti energičnija u svojim postupcima i mora sprečiti sve prekršaje.“

Sledeća beleška je: „Komandanti vojnih oblasti moraju biti ti koji će preneti ostalim komandantima zabranu svih nekontrolisanih ponašanja: paljenje, pljačka itd.“

Sledeće: „ Moramo sprečiti da heroje hrvatskog otadžbinskog rata izvedemo pred sud. Zatim pripadnici političkih stranaka takođe moraju da odrade svoj posao pravilnog izveštavanja pripadnika HV.“ U poslednjem redu piše: „Postoji delimični blagoslov zapada ali da se ništa ne desi UNPROFOR-u.“

Ovde, u vidu beleške sa strane general Gotovina govori i nakon toga kaže u četvrtoj belešci: „Naseljena mesta su uključena u sistem odbrane.“

Hteo bih da se vratim na ovo što je rekao ministar Šušak. On govori o kombinaciji različitih mera koje treba preduzeti. Da li biste se složili sa mnom? On kaže da komandanti vojnih oblasti treba da prenesu naređenja o sprečavanju nelegalnog i protivpravnog ponašanja npr. zabraniti paljenje i pljačke, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, naravno ali za ljude koji možda baš ne razmišljaju sasvim na vojnički način preneti ne znači samo proslediti nekakav e-mail i reći vidi ovo je naredba. Proslediti znači da to mora proći kroz zapovedni lanac, treba izdati naređenja i treba verifikovati sprovođenje naređenja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mislim da nam je to svima ovde poznato gospodine Theunens.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Izvinjavam se, u tom slučaju.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Idemo na prvi red, a to je „Vojna policija mora biti energičnija u posupanju i sprečavati sve prestupe.“ To je uloga vojne policije prema ministru Šušku, dana 2. avgusta, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, ali ako uzmete Pravilnik o vojnoj disciplini iz 1992. godine i propise koji definišu zadatke komandanata videćete da je sprovođenje discipline, pre svega, zadatak komandanta, pa tek onda kada on ne uspe, ili nije u mogućnosti da sprovede disciplinu ili kad postoje neka značajna kršenja u vezi sa kojima se onda se poziva vojna policija da interveniše i pomogne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To nije tačno gospodine Theunens, zar ne? Pročitali ste propise o radu uprave vojne policije. Jeste li ih pročitali temeljno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pročitao sam to, ali sam pročitao isto tako i Zakon o odbrani iz 1993. godine.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A jeste li pročitali propise uprave vojne policije iz 1994. godine o tome šta su zadaci vojne policije?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Naravno, ali vojna policija ne funkcioniše u izolaciji.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens niko u vojsci ne funkcioniše u izolaciji zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ali imam utisak da vi pokušavate ovde da stvorite sliku da je vojna policija nešto poput civilne policije. Očigledno u civilnom životu, ako dođe do nekog problema između ljudi, onda zovete policiju da dođe da to reši. U vojsci to ide prvo kroz komandni lanac, gde se definišu odgovornosti komandanta na svim komandnim nivoima, održati disciplinu, to je osnovni princip.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: S tim se slažemo gospodine Theunens. Ali vi i ja ćemo ovde provesti još najmanje dva dana, prema tome vaši bi odgovori mogli da budu dosta kraći ukoliko biste prestali da razmišljate šta ja to pokušavam ovde da opišem, kakav utisak pokušavam da stvorim itd, nego kada biste jednostavno odgovarali i pridržavali se osnovnih odgovora na moja pitanja i kada biste mi dali osnovni odgovor, bez dodatka u kojima pokušavate da osujetite ono što vi mislite da ja pokušavam da dokažem, išlo bi nam dosta brže. U redu. E sada gospodin Šušak je 2. avgusta rekao: „Vojna policija mora biti energičnija u svojim akcijama i mora da sprečava sve prekršaje“ je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, to tu stoji u tekstu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dobro. Idemo sada na ovo gde stoji: „pripadnici političkih stranaka takođe moraju obaviti svoj zadatak da odgovarajuće brifinguju pripadnike HV-a“. Možda je jasno Pretresnom veću na šta se to odnosi. Vi ste pročitali naređenja vojnih oblasti političkim funkcionerima. Na šta se to odnosi?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Jedan aspekt, koji je, ja mislim, važan u ovom kontekstu, je to da pomoćnici komandanata za politička pitanja kao i kroz političke lance, moraju da informišu vojno osoblje o važnosti poštovanja ratnog prava, takođe ih informišu i o pitanjima morala, tj. moraju paziti da im moral bude visok, moraju im objasniti zašto je dolazeća operacija važna i zašto moraju poštovati pravila i propise uključujući i međunarodno ratno pravo i pravo oružanih sukoba.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala vam.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas da okrenete stranu 5 ovog dokumenta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sad smo videli beleške gospodina Laušića za 2. avgust u 10.00 sati, a sada na strani 5 vidimo njegove beleške za sastanak ... mislim da nismo na odgovarajućoj strani u hrvatskoj verziji. To u stvari počinje na prethodnoj strani, na hrvatskom. To je sastanak u 17.10 časova u kancelariji ministra, prema gospodinu Laušiću. Ljudi prisutni na tom sastanku, od 2. avgusta u 17.30 časova su: ministar Šušak, ministar Jarnjak, pomoćnik ministra MUP-a Joško Morić i očigledno Laušić lično. I na tom sastanku, u 17.30 sati, oni su se dogovorili oko 2 pitanja: oko kontrolnih punktova u zonama borbenih operacija i oko mogućih izbeglica. Ministar Jarnjak kaže: „Ne može biti po istom modelu kao u akciji *Bljesak* jer će biti

više zauzetih mesta. Vojna policija prati liniju fronta, civilna policija ulazi u naseljena mesta.“ Ako okrenemo stranu, nastavak razgovora je o tome koji će to putevi biti zatvoreni, vojna policija mora da najavi prolaz vojnih konvoja, itd. Da prvo utvrdimo da je došlo do sastanka između četiri pojedinca, odnosno dva ministra i njihovi pomoćnici za policijska pitanja, u 17.30 sati, dana 2. avgusta i sada ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas ... samo trenutak. Dokazni predmet Odbrane broj D794, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U dokaznom predmetu Odbrane broj D794 vidite da je sledećeg dana, nakon tog sastanka na najvišem nivou, održan radni sastanak čelnika MUP-a, uprave vojne policije i uprave SIS-a, dana 3. avgusta. Da li to vidite?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, zaista, vidim to.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Tu stoji da je to radni sastanak čelnih zvaničnika u MUP-u, posvećen usklađivanju akcija MUP-a, vojne policije i SIS-a u pripremi i tokom planiranog napada, aktivnosti HV-a u narednom periodu. „Sastanak je počeo u 13.00 časova, a na istom su bili prisutni...“ I vidite ko je bio prisutan iz MUP-a, ko iz uprave vojne policije i SIS-a. Vidite ne samo da ovde nije prisutan general Gotovina nego niko iz komandnog lanca vojske nije bio na ovom sastanku. Da li se slažete sa tim? Kada kažem „komandni lanac vojske“ mislim od Glavnog Štaba nadole.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Vi ste videli ovaj dokument, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da jesam, ali nisam u potpunosti siguran, i moram da se izborim sa tehničkim ograničenjima da kada imate vojne dokumente najbolje je kada ste u mogućnosti da ga pregledate i vidite ko ga je potpisao, a to se najčešće nalazi na samom kraju i samo da pretražim, mada ja prihvatam tehnička ograničenja. Ono što ja pokušavam da uradi je da pregledam dokumenta nakon završenog unakrsnog ispitivanja, jer sam privilegovan i imam pristup preko elektronske sudnice u mojoj kancelariji.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Ako pogledate to kad budete imali vremena, videćete da oni diskutuju na ovom radnom sastanku o svim tehnički aspektima sigurnosti saobraćaja i sličnim pitanjima koja se odnose na uspostavljanje sigurnosti u oslobođenim područjima, u redu? Sada vas pitam i moram se vratiti unazad, ali hteo sam da istaknem da je postojao još jedan sastanak 3. nakon sastanka dva ministra i njihovih policijskih pomoćnika, 2. Avgusta. To je radni sastanak na kome su razrađeni detalji njihovog sporazuma. Ako pogledate stranu 3 ovog dokumenta, hoću da to pogledate pa ćemo se vratiti i prodiskutovati. Na strani 3 na engleskom jeziku, vidite onaj deo gde govori general major Mate Laušić i on u drugoj tački

govori o glavnim negativnim iskustvima u operaciji *Bljesak* gde su sledeći ... Zatim, u poslednjoj rečenici u drugoj tački nalazi se: „On je naglasio da je sada ovlastio UVP i oficire uprave vojne policije da na licu mesta zamene komandante jedinica VP-a ukoliko primete neke neregularnosti u njihovom radu.“ Da li vam to ukazuje na to da UVP oficiri imaju ovlašćenja da smenjuju npr. bataljona – komandante bataljona vojne policije na licu mesta ako ima neregularnosti u njihovom radu?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, i po mom mišljenju to je sasvim u skladu sa doktrinom, zato što govorimo o specijalnim jedinicama sa specijalizovanim osobljem.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Idemo sada, gospodine sekretare, na dokazni predmet Odbrane broj D267, molim vas. I ako možemo da pređemo na stranu 4, na engleskom jeziku.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je naređenje od 2. avgusta koje je izdao general Laušić, svim potčinjenim bataljonima vojne policije i drugim sredstvima vojne policije u vezi – nabavićemo naslov, pripreme jedinica vojne policije da izvrše zadatke vojne policije u zonama odgovornosti vojne oblasti hrvatske vojske tokom predstojećih operacija. I ako pogledamo stranu 10, paragraf 2, ja sam na paragrafu 10 – izvinjavam se, drugi paragraf: „Imenujem majora Ivana Jurića u grupi oficira iz redovnog odeljenja VP-a i odeljenja uprave VP za kriminalitet, da pomažu u komandovanju i organizovanju aktivnosti 72. bataljona VP i 73. splitskog bataljona VP koji će izvršavati zadatke u svojim zonama odgovornosti i pružiti neophodnu civilnu pomoć 72. bataljonu VP. Komandanti 72. i 73. bataljona VP će biti podređeni majoru Ivanu Juriću.“ Sada, ako pogledamo sledeću stranu, na engleskom, prvu tačku, on govori o tome koji su uslovi za izveštavanje, i kaže „Komandanti 72. i 73. bataljona VP će izveštavati majora Ivana Jurića, koji će izveštavati sekretarijat VP do 20.00 sati, svaki dan počev od 4. avgusta 1995. godine.“ Jel vidite to?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle, komandant 72. bataljona VP, major Budimir izveštava majora Jurića, a major Jurić zatim podnosi izveštaj generalu Laušiću. Je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. Ali o ovom naređenju govorim na strani 208 izveštaja, drugi deo na engleskom. Laušić takođe potvrđuje potčinjavanje VP unutar dnevnog komandnog lanca operativnim komandantima. Prema tome to je opet potvrda članova 8 i 9. O tome kako olakšati komandovanje i kontrolu nad 72. i 73. bataljonom VP. General Laušić je imenovao majora Ivana Jurića.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Idemo sada na dokazni predmet Odbrane broj D268, molim vas. Dok čekamo to, slažete li se da ovaj dokument koji sam vam pokazao, u kombinaciji sa beleškama sa sastanka od 3. Sa pripadnicima MUP-a, gde je gospodin Laušić rekao da komandanti UVP-a imaju ovlašćenja da smenjuju komandante na terenu, da je major

Jurić imao ovlašćenje od generala Laušića da smeni majora Budimira ukoliko bi ustanovio da ima neregularnosti u njegovom radu?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. I kao što sam rekao to je u skladu sa članovima 8 i 9 propisa vojne policije iz 1994. Godine, kao i sa onim što se u doktrini hrvatskih oružanih snaga zove „profesionalna linija“ jer se pravi razlika između komandovanja i kontrole po profesionalnoj liniji s jedne strane i komandovanje i kontrola po operativnoj liniji sa druge strane. To možemo videti na strani 130, u verziji na engleskom jeziku, prvi deo mog izveštaja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Moram vam postaviti jedno pitanje vezano za kontekst, gospodine Theunens. Da li se slažete da general Laušić nije mogao da izda naređenje generalu Gotovini?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne direktno. Međutim, video sam jedan primer. To je da je 9. avgusta u svom opštem izveštaju o aktivnostima VP, general Laušić stavio i jednu rečenicu u kojoj kaže, parafraziram, Tražim da se jedinice VP oslobode borbenih zadataka i da se mogu vratiti redovnim zadacima vojne policije. Taj Laušićev izveštaj se odnosi na sve jedinice VP, u celoj Hrvatskoj. Njegov izveštaj je poslat gospodinu Šušku, generalu Červenku i ako se dobro sećam komandantima vojnih područja. Dan nakon toga on izdaje naređenje, u kojem kaže da se jedinice VP oslobode borbenih zadataka i da treba da izvršavaju redovne zadatke VP. Ta naredba je zasnovana na uputstvima gospodina Šuška i poslata je svim komandantima vojnih područja. Nakon tog naređenja Laušića, general Gotovina je izdao naređenje svojim komandantima operativne grupe da sprovedu Laušićevo naređenje tj. da jedinice VP oslobode borbenih zadataka i omoguće im da obavljaju redovne zadatke VP.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Mislim da treba da razjasnimo neke delove vašeg odgovora.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ako mi dozvolite, mogu vas uputiti.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada ću to staviti na ekran.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A onda ćemo se vratiti na ovaj dokument što je sada na ekranu. Ali kad smo već počeli sa ovom temom, hajde da se pozabavimo sa tim.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, molim vas dokazni predmet Odbrane broj D837.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je – izvinite. Ovo je naređenje, nije izdato generalu Gotovini, kao što ste vi to rekli. Izdato je bataljonima vojne policije u vezi sa povlačenjem borbenih jedinica, zar ne? Ako biste mogli spustiti malo naniže, u verziji na engleskom.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, ali molim vas da pogledamo kraj dokumenta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pokazaću vam kraj dokumenta. Sačekajte.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: „U svrhu uključivanja anti-terorističkih jedinica vojne policije u pretrese, čišćenja oslobođenih područja RH, naređujem ...“

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako biste mogli da okrenete stranu, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: „... naređujem svim jedinicama vojne policije koje učestvuju u borbenim aktivnostima da budu povučene iz zone borbenih dejstava u 7.00 sati dana 10. avgusta.“ On, zatim govori o anti-tenkovskim bataljonima kojima se daje odobrenje itd. Nešto niže vidimo „isporuke podneti“ i zatim poslednja linija je „na pažnju.“ Ako bismo mogli da pogledamo u hrvatskoj verziji, red sa potpisom, molim vas. Značenje: za informaciju. Je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. Upravo sam to hteo da kažem. O tome se govori u drugom delu mog izveštaja, strana 226, na engleskom jeziku.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, ovo je važna razlika, jer mi se sada bavimo ovom temom zato što ste vi sugerisali da je general Laušić indirektno može izdati naređenje generalu Gotovini a to ne piše u ovom dokumentu.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ono što se u ovom dokumentu kaže je to da se tu izdaje naređenje jedinici koja je deo jedinica generala Gotovine. Drugim rečima, vojnoj policiji generala Gotovine i zato je tako važan.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ali, vi tu, da upotrebim izraz, trčite pred rudu, jer ste već zaključili da su to jedinice generala Gotovine i iz toga proizlaze vaša tumačenja. Po mom sećanju, to je dokument o kome smo juče razgovarali. Ja sam govorio o tome šta bi se sada moglo dogoditi, vi ste videli naređenje generala Laušića. Ono je dato generalu Gotovini kako bi se informisao. 10 minuta nakon što je general Gotovina dobio ovo naređenje, on je izdao drugo naređenje gospodinu Budimiru u kom kaže da anti-teroristički vodovi ne smeju da se povuku. Treba da ignorišu naređenje generala Laušića i da nastave sa obavljanjem zadataka koje su do tada obavljali. Mislim da je vaš odgovor meni bio, u takvoj situaciji, da bi naređenje generala Gotovine odnelo prevagu, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Hteo bih prvo da odgovorim na vaš komentar da 72. bataljon VP nije jedinica vojnog područja Splita.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ja to nisam rekao. Gde sam ja to rekao?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Vi to tvrdite na strani 21, red 9 „da upotrebim izraz, trčite pred rudu, jer ste već zaključili da su to jedinice generala Gotovine i iz toga proizlazi vaše tumačenje“, ja sam shvatio to u smislu da vi – po vašem mišljenju 72. bataljon VP nije jedinica generala Gotovine, a na osnovu moje analize i npr. dokumentu broj 5768 po Pravilu 65ter je tablica ljudstva u kojoj se vidi 72. bataljon VP među jedinicama vojnog područja Splita. Ovo je jedan pre operacije *Oluja*. Postoje slične tablice iz perioda trajanja operacije *Oluja* Od 10. avgusta imamo dokument broj 4584 po Pravilu 65ter ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, vi sad citirate gomilu dokumenta koje ćemo sad morati da uvrstimo u spis. To nije odgovor na moje pitanje, zato što ste vi pogrešno shvatili šta sam ja na početku rekao. Hajde da se sad malo suzdržimo istrčavanja po tangenti i da se skoncentrišemo na ono što vas ja pitam.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, ali ključno pitanje je kome pripada 72. bataljon VP.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I zato sam vam ja vrlo specifično postavio pitanje, a to je bilo, vaš je stav da je general Gotovina izdao naređenje u kom je rekao da se ignoriše naređenje generala Laušića. To je vaš stav zato jer smatrate da je to jedinica vojnog područja Splita, da naređenje generala Gotovine ima prevagu. Ja pokušavam da utvrdim koji je vaš stav. Mene ne brine to što vi pokušavate da utvrdite moj stav.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Vi ste juče postavili jedno hipotetičko pitanje, ja sam onda naglasio da sam dao hipotetički odgovor na to pitanje. Sada ako govorimo o ovom dokumentu – naređenju Laušića, koje je poslato komandantima vojnih područja kako bi se informisali, Gotovina odgovara i to u smislu da takvo naređenje prosleđuje svojim jedinicama vojne policije, gde on u osnovi potvrđuje ono što je naredio general Laušić. A to je dokument broj 884 po Pravilu 65ter, strana 226 mog izveštaja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Kako je to odgovor na moje pitanje?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, mene je zbunilo hipotetičko pitanje. Pokušavam da dam konkretan odgovor na konkretan dokument. A ovaj konkretan dokument je dokument – naređenje generala Laušića.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ja pokušavam da iskoristim konkretan primer da utvrdim vaše shvatanje međusobnih odnosa između uloge generala Laušića u vojnoj policiji i uloge generala Gotovine, a vaši dalji odgovori i citiranje dokumenata po Pravilu 65ter meni ne pomaže. Hajde da se onda fokusiramo na to, i da kažemo, moj hipotetički stav je: na osnovu ovog dokumenta je general Gotovina, sat vremena kasnije izdao naređenje u kome se kaže da se ignoriše ovo naređenje generala Laušića, a vaš stav je da je prevagnulo kasnije izdato naređenje generala Gotovine?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je bio moj stav u vezi sa hipotetičkim pitanjem. Sada imamo konkretnu situaciju i ja ne mogu da zanemarim ovaj konkretan dokument. Po mom mišljenju odgovor na konkretno pitanje kada mogu da vidim dokument i da izvučem zaključak iz ovih dokumenata je relevantnije nego spekulisanje oko hipotetičkih pitanja i odgovorima.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa deo, mogu li da kažem, da deo onoga kako ja vidim funkciju svedoka veštaka je da pomogne Pretresnom veću da da dobiju celovitu sliku i sliku celokupnog odnosa između ove dve stvari. Koristim ovaj specifičan primer kako biste pomogli svima u sudnici, ukoliko možete, i objasnili uopšteno odnos, koji ćemo svejedno morati da utvrdimo tokom ovog suđenja. Da se fokusiram ponovo. U ovom specifičnom slučaju, šta se dešava ukoliko general Gotovina izdao kontra naređenje? Da li je vaš stav da prevagu ima naređenje generala Gotovine?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, časni Sude, moj stav je da se paragraf 5 iz dokaznog predmeta Odbrane broj D35 primenjuje, što znači da bi naređenje generala Laušića, teoretski odnelo prevagu, zato što pretpostavljam da bi se general Gotovina konsultovao sa generalom Červenka, koji bi konsultovao se sa gospodinom Šuškom i da bi se na tom nivou došlo do nekog dogovora. Pretpostavljam da bi general Gotovina imao dobre razloge da kaže generalu Laušiću 'Evo pogledaj, moja vojna policija ne može da radi ono što im ti naređuješ ovim naređenjem iz ovog i onog razloga'. To se onda čini na nivou vojne vlasti, u vojnom okruženju u okviru dijaloga između svih tih ljudi. Tako bi se došlo do zadovoljavajućeg rešenja. Ovo nije kviz.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ali, znamo da u vojsci uvek su u pitanju sekunde a ne minuti. Da li se slažete sa mnom? U borbenoj situaciji vi morate da znate čije naređenje ima prevagu, nemate vremena za medijaciju. Nemate vremena za konsultacije. Morate da znate hijerarhiju. Tako stvari funkcionišu u svim vojskama, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Zaista, ali zato i postoji paragraf 5 iz dokaznog predmeta Odbrane D35, u kome se takve stvari regulišu tj. kada postoji sukob naređenja iz operativnog lanca i naređenja iz profesionalnog lanca.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle odgovor je da pobeđuje general Laušić. Ja se sa time slažem.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne bih rekao da on pobeđuje, već da prema dokaznom predmetu Odbrane broj D35, Lauševićovo naređenje ima prevagu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala vam puno. Vratimo se na dokument koji imamo na ekranu, a to je ...

SUDIJA ORIE: Samo da postavim pitanje. Hoću da potvrdim da razumem o čemu se radi, a to je pretežno pitanje tehničke prirode. Član 8, član 9 u njima se ne utvrđuju veoma precizno, definisane komandne strukture. Naravno, vi kažete da član 8, član 9 jasno prave razliku između ove dve linije komandovanja. Sada, ono što se dogodilo juče je izgleda da kada vam je postavljeno pitanje ko ima prevagu vi ste pružali otpor prilikom odgovora na to pitanje. Pitanje vam je postavljeno na apstraktan način i ja sam u tom trenutku stekao utisak, kada ste nam rekli, dajte mi dokument i reći ću vam da ste se mučili sa tim na koje situacije bi se mogao primeniti član 8 a na koje bi se mogao primeniti član 9. Mislim da ste imali poteškoća u davanju apstraktnog odgovora koje bi naređenje odnelo prevagu, jer razumem vaše svedočenje i da dosta zavisi od upravo sadržaja naređenja, da li se uklapa u član 8 ili član 9? Danas, izgleda, vam je dat primer, dokument u kojem se tvrdi da vojna policija treba da postupi onako kako je naredio Laušić i to je sporno, ili da postoje dve strukture koje se takmiče za prevagu u vezi sa specifičnim pitanjem ovog dokumenta. I pitanje naređenja u skladu sa članom – i drugi izdaje naređenje koje je u skladu sa drugim članom, tako da postoje dva konkurentna zahteva, u oblasti u kojoj nije lako tačno definisati, da li su u okviru ovlašćenja iz člana 8 ili člana 9. Ponovo, pitanje je čije naređenje ima prevlast? Ja sam na osnovu vaših odgovora zaključio da to tek treba da se proceni na osnovu konkretnog naređenja, vremena, mesta i svih okolnosti, da li se radi kao što ste vi rekli o profesionalnom komandovanju ili direktnom komandovanju.

SVEDOK THEUNENS: Operativno komandovanje, to je isto, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li sam ja tačno shvatio vaše svedočenje. Postavljeno vam je mnogo pitanja i dali ste mnogo odgovora ali ste dosta pružali otpor prilikom davanja odgovora. Hteo sam da proverim da li sam dobro shvatio vaše svedočenje. Ukoliko gospodin Mišetić bude mislio da će mi trebati još detalja ili nekih pojedinosti, onda će vam on postaviti dodatna pitanja. Ja sam hteo da vas nakratko zaustavim i da proverim da li sam vas izgubio u ovoj diskusiji ili ne.

SVEDOK THEUNENS: Ne, gospodine predsedavajući, tačno ste prikazali moje odgovore i celo pitanje o kojem se ovde raspravlja.

SUDIJA ORIE: Dobro. Gospodine Mišetiću, ne bih rekao da je ovo poslednji put da intervenišem, ali hteo sam da stanem na pola puta kako bih samo proverio da li sam na putu, potpuno drugom od ono na kome ste vi i/ili gospodin Theunens.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Mislim da ste bili, ja ću se posle vratiti na to, još detaljnije .

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, pitao sam u vezi sa ovim specifičnim naređenjem. Vratimo se na prvu stranu ovog dokumenta. Izvinjavam se, moja greška. Druga strana na vrhu. (*preklapanje govornika*)

SUDIJA ORIE: Rekao sam da sam hteo da proverim da li sam na pogrešnom putu u odnosu na onaj kojim idete vi i gospodin Theunens. Vi ste u stvari rekli da – da vas ne pratim dobro, za razliku od gospodina Theunens-a koji je rekao da ga u potpunosti razumem, ali vi mislite da nisam na dobrom putu i dajem vam mogućnost da dalje razjasnite koji je pravi put a koji je navodno taj drugi put od onog na kome ja mislim da je gospodin Theunens .

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ja shvatam da smo se gospodin Theunens i ja u početku u potpunosti razumeli, ali na osnovu onog što je on sad rekao i odgovora na vaše pitanje sam shvatio da se više ne razumemo, tako da ćemo se vratiti na to.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako bismo mogli da pređemo na temu 'Izvlačenje borbenih jedinica' i u naređenju se pri vrhu kaže: „Sve jedinice vojne policije koje su angažovane u borbenim aktivnostima treba izvući iz oblasti borbenih aktivnosti u 7.00 sati.“ Borbene aktivnosti, da li vi to smatrate profesionalnim ili operativnim aktivnostima?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Borbene aktivnosti su operativne aktivnosti.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vaš odgovor, kada sam vam pokazao ovo naređenje je da po paragrafu 5 dokaznog predmeta Odbrane broj D35, vaš odgovor meni je bio da bi general Laušić odneo prevagu. Ja nisam zbunjen zato što je ovo naređenje da se udalje borbene jedinice iz operativnih aktivnosti, koje je izdao general Laušić. Vi ste odgovorili da prema dokaznom predmetu Odbrane broj D35 paragrafu 5, u slučaju sukoba između generala Gotovine i generala Laušića, prevagu bi imao general Laušić. Sada, kao odgovor na pitanje predsedavajućeg sudije vi ste napravili razliku u vezi sa tim da li je tema operativna ili profesionalna aktivnost, pa vas ja zato to pitam, i reći ću vam da nema razlike između operativne i profesionalne aktivnosti kada se radi o odlučivanju i naređenjima generala Laušića u vezi sa jedinicama vojne policije, bilo da izvršavaju operativne ili profesionalne zadatke, njegova naređenja nose prevagu prema paragrafu 5 iz dokaznog predmeta Odbrane broj D35. Da li se slažete?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Gospodine predsedavajući, mislim da ovde mešamo stvari. Predsedavajući sudija je opisao moj stav u odnosu na to da sam ja podvukao razliku između profesionalne linije komandovanja i operativne linije. Predsedavajući sudija je takođe naglasio da sam ja rekao da je teško ili nemoguće odgovoriti na apstraktno ili hipotetičko pitanje i da bih ja rađe da vidim dokument. Bez obzira na to da li se ovaj konkretno dokument bavi profesionalnim ili operativnim pitanjima. Imamo naređenje generala Laušića, mislim da je bitno spomenuti da je tu jedan zahtev koji je on uključio u svoj izveštaj ministru odbrane, a koje je poslao i komandantima vojnih područja dan ranije. Ovo naređenje ne pokazuje da li je došlo do konsultacije između generala Laušića, gospodina Šuška i komandanata vojnih područja u vezi sa

tim šta uraditi sa tim zahtevom generala Laušića. Jedino što vidimo je da dan nakon što je on poslao zahtev, izdao ovo naređenje koje se očigledno bavi operativnim stvarima, jer se radi o operativnoj upotrebi jedinica VP koje se koriste i za borbene aktivnosti. Vidimo da sam ja to uključio u svoj izveštaj, na strani 226, kada govorim o tome da ovo naređenje general Gotovina sprovođa jer izdaje naređenje svojim operativnim grupama, dokument broj 2316 po Pravilu 65ter, kako bi u stvari realizovao naređenje Laušića i oslobodio jedinice VP borbenih zadataka. Ponovo se radi o konkretnoj situaciji i zato mogu da odgovorim na pitanje. U drugim situacijama bi odgovor bio drugačiji i zato je bitno kao što je rekao predsedavajući sudija da se gledaju uvek konkretnosti i da se gledaju dokumenta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu, ali da li se slažemo i ovo je čak primer kada je VP zadužena za operativna pitanja, general Laušić, barem u ovom primeru u paragrafu 5 dokaznog predmeta Odbrane broj D35, bi odneo prevagu u odnosu na naređenje generala Gotovine, zar ne?
SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je tačno, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Hvala vam. Sada ...

SUDIJA ORIE: Da sada ja to shvatim. Da li se radi o ovom konkretnom pitanju, da on u stvari nije izdao sam naređenje, već da je postojala komunikacija na višem nivou o tome šta uraditi u tim okolnostima? Da li ste zato ovde rekli da njegovo naređenje odnosi prevagu ili je to uslovljeno samom strukturom?

SVEDOK THEUNENS: Časni Sude, moje je mišljenje da ovo naređenje treba gledati u skladu sa situacijom. Na naređenju je datum 9. avgust. Određeni obrasci se mogu primetiti područja koja su ponovo zauzele Hrvatske snage. To su određeni obrasci u aktivnostima i incidentima koji direktno utiču na ulogu – izvinjavam se, preformulisaću, potpadaju pod nadležnost VP-a. Sada general Laušić vidi da se jedinice VP-a uglavnom koriste za borbene zadatke. On, na osnovu ovog naređenja i na osnovu zahteva koji je izdao dan ranije, na drugačiji način gleda na upotrebu VP na oslobođenim područjima i smatra da bi VP u stvari trebalo da se koristi za zadatke vojne policije. Prema tome i izdaje ovo naređenje jedinicama VP na vojnim područjima i upućuje ih komandantima vojnih područja. Sad, činjenica da general Gotovina sa svoje strane izdaje naređenje svojim operativnim grupama, dokument broj 2316 po Pravilu 65ter, ako bi oslobodio jedinice VP od borbenih zadataka pokazuje da i general Gotovina ima određenu ulogu u ovom komandovanju nad VP-om. Ne radi se o akademskom tumačenju ili da li se radi o članu 8 ili 9. Ja se slažem sa gospodinom Mišetićem da se u ovom naređenju bavimo stvarima koje bi trebalo da su obuhvaćene članom 9, ali u svakom slučaju naređenje je izdato. Sad, da li ćete koristiti ovo naređenje zato da biste generalizovali celu situaciju i izvukli određene zaključke o ulozi generala Gotovine i/ili generala Laušića na području komandovanja i kontrole nad VP-om, pa postoji ceo niz drugih dokumenata koje sam ja uključio u svoj izveštaj a koji pokazuju da i general Gotovina

bio u poziciji da izdaje naređenja VP i naglašavam da je 72. bataljon VP jedinica vojnog područja Splita. Izvinjavam se što sam dao tako dugačak odgovor ali ja ne mogu da odgovorim samo sa da ili ne, situacija nije samo crno ili belo. ima jako mnogo sivila koja sam ja hteo da pojasnim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, kasnije ćemo se vratiti na to pitanje, u vezi sa čim vi mislite da ovo naređenje generala Laušića zahteva drugo naređenje od generala Gotovine. Bavićemo se tim pitanjem, ali sada kada smo se dotakli druge teme, možete li mi objasniti zašto generala Laušić šalje naređenje koje je, sasvim jasno, upućeno i na 72. bataljon VP Split. Hoćete li da kažete da to naređenje nema efekata osim ako se general Gotovina ne ubaci sa sopstvenim naređenjem ili ste vi u stvari pobrkali činjenicu da u stvari general Gotovina izdaje dokument o odbrani u kom izveštava šta se dešava sa anti-terorističkim jedinicama vojne policije? Ispravite me ako grešim, ali ja mislim da nema potrebe da general Gotovina izda ovo drugo naređenje 72. bataljonu VP, s obzirom da je general Laušić izdao svoje naređenje, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja sam istakao da postoji naređenje generala Gotovine, upućeno njegovim operativnim grupama kako bi se vojna policija oslobodila borbenih zadataka, i mislim da je bolje da pogledamo dokument broj 2316 po Pravilu 65ter, na ekranu i onda ćemo sve to videti.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ja ću se na to kasnije vratiti, zato što ne bih hteo da prekidam tempo ali svakako ćemo se time kasnije pozabaviti. Sada bih hteo da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D268, molim vas. Ovo je naređenje od 2. avgusta, ojačavanje 72. bataljona VP. Idemo na drugu stranu. Na dnu se kaže, pod broj jedan grupa oficira UVP-a koju predvodi major Ivan Jurić. Govori se o drugim pripadnicima opšteg odeljenja vojne policije, Ante Glavan je iz kriminalističkog policijskog odeljenja uprave vojne policije. Ta grupa je formirana i kaže se: „Zadatak majora Ivana Jurića u sistemu komandovanja je da je nadređen komandantima 72. i 73. bataljona VP, uzimajući u obzir produženu pomoć koju pruža 73. bataljon, 72. bataljonu VP.“ Ako bismo mogli da okrenemo stranu. „On je odgovoran za sprovođenje svih zadataka vojne policije u oblasti odgovornosti 72. bataljona VP.“ Zatim poslednje dve tačke: „On je zadužen za preduzimanje svih mera kako bi se pobrinuo da dođe do efikasnog i uspešnog sprovođenja zadataka vojne policije u 72. bataljonu vojne policije i severne OS oblasti odgovornosti.“ Na kraju: „Izveštavanje će biti u skladu sa naređenjem načelnika UVP ... od 2. avgusta 1995. godine.“ To je naređenje koje smo već videli pod dokaznim predmetom Odbrane broj D267 u kom se kaže da je u 8.00 sati uveče, svako veče Jurić trebalo da šalje izveštaj, nakon što bi primio izveštaj od 72. i 73. bataljona VP. Možemo li sada da pređemo na dokazni predmet Odbrane broj D26 ...

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, časni Sude, ali ima tu jedan paragraf koji niste pročitali, a u njemu piše da će, kada je reč o Juriću, on saradivati i koordinisati u sprovođenju

zadataka sa pripadnicima civilne policije ili sa upravom MUP-a kao i sa vojnom oblasti Split i sa pomoćnikom komandanta za bezbednost i informacije ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je bitno, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, to je bitno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Hteo sam to da spomenem za zapisnik, kako bi i to ušlo, da Jurić zaista sprovodi ovlašćenja koja mu je dao Laušić, nad 72. i 73. bataljonom VP, ali je on koordinisao i saradivao sa civilnom policijom, SIS-om i operativnim komandantima.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala vam što ste mi to stavili na znanje, jer bitno je što ste to pitanje pokrenuli direktno. Ne kaže se da je Jurić bio podređen vojnoj oblasti Split; samo se kaže da će on da saraduje i da koordiniše sa vojnom oblasti Split, ne pravi se razlika između njegove saradnje i koordinacije sa vojnom oblasti Split i sa MUP-om, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, međutim struktura komandovanja i kontrole u odnosu na vojnu policiju nije se izmenila. Mi vidimo da dokazni predmet Odbrane broj D35 potvrđuje Pravila vojne policije iz 1994. godine, pa nema potrebe da se to ponovo ističe.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Postoji potreba za naglašavanjem toga, gospodine Theunens, zato što major Jurić ne pripada vojnoj oblasti Split. On nije podređen vojnoj oblasti Split, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja --

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: (*preklapanje govornika*) ... pokažite mi molim vas naređenje gde major Jurić podređen komandantu vojne oblasti Split.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nisam video dokument u kom je major Jurić podređen vojnoj oblasti Split, međutim ja vidim njegovu ulogu kao koordinatora tj. da pomaže u komandovanju i kontroli nad 72. i 73. bataljonom VP u vezi sa pružanjem pomoći 73. bataljona 72. bataljonu, u naređenju koje vidimo. Mislim da to nije relevantno za komandovanje i kontrolu nad vojnom oblasti Split, vojne policije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, ja smatram da to jeste relevantno i ispravite me ukoliko grešim, prošli smo kroz ceo postupak u kom major Jurić - jasno se kaže da su komadanti 72. i 73. bataljona VP podređeni majoru Juriću. Major Jurić je ovlašćen da smeni komandante 72. i 73. bataljona VP ukoliko pronade nepravilnosti u njihovom radu. To je više od koordinatora, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ukoliko pogledamo prvu stranu ovog naređenja odnosno drugu stranu, izvinjavam se. Na dnu, vidimo da je Jurićev zadatak da bude nadređen,

izvinite me, nadređen 72. i 73. bataljonu, a pogotovo kada je reč o produženoj pomoći 73. bataljona, 72. bataljonu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da, vi ignorišete sledeću stranu.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ja je ne ignorišem. Ja samo pokušavam da objasnim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Molim vas pogledajte sledeću rečenicu, i onako kako vi volite da kažete, pogledajte je odvojeno od ostalih, pogledajmo sledeću rečenicu.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mhm.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: On je odgovoran za implementaciju svih zadataka vojne policije u zoni odgovornosti 72. bataljona vojne policije. Zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. Ali on može biti odgovoran generalu Laušiću ili generalu Gotovini.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, jeste li uopšte pronašli dokaze koji bi ukazali na to da je ili primio naređenje od generala Gotovine ili da je podneo izveštaj generalu Gotovini?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nije generalu Gotovini, međutim postoji bar jedan dokument u mom izveštaju a to je dokument broj 419 po Pravilu 65ter, u kom možemo videti da je major Jurić u kontaktu sa da se sastao i koordinisao sa komandantom operativne grupe.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je zato što je imao sastanak sa MUP-om, sa SIS-om, sa vojnom oblasti Split, to je poenta koju ste označili u ovom dokumentu, zar ne? To je njegov posao, da koordiniše?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. Ali u tom dokumentu se ne spominju ni MUP ni SIS.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da li treba da bude u određenom dokumentu da biste vi znali da on koordiniše sa MUP-om? Da li se vi ne slažete sa tim da je on koordinisao sa MUP-om dok je bio tamo?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja to nisam rekao, časni Sude. Ono što ja govorim je da u dokumentu broj 419 po Pravilu 65ter vidimo da je major Jurić u, nazovimo to, operativnoj vezi sa operativnim komandantom a taj komandant je podređen generalu Gotovini.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Vratimo se sada na pitanje koje sam postavio, ako se ponovo možemo fokusirati. Da li ste pronašli izveštaj ili naređenje generala Gotovini koji su bili upućeni majoru Juriću tj. da li ste ikada našli pismeni izveštaj Jurića generalu Gotovini? Da li ste ikada naišli na takve dokumente?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nisam naišao na takav dokument. Najbliže tome što sam našao je operativni dnevnik u kome jedan neidentifikovan pripadnik vojne policije, nekada se identifikuje kao komandant 72. bataljona VP, prisustvuje sastancima komande vojne oblasti Split i njemu podređeni komandanti.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu, drago mi je da ste to rekli, jer mi vaš odgovor ukazuje da vi jeste tražili takva naređenja upućena Juriću ili izveštaje Jurića generalu Gotovini. Je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja se ne sećam da sam konkretno vršio pretraživanje bilo kakvih kontakata između generala Gotovine i majora Jurića. Ja jesam pretraživao ključne reči, brojeve naređenja. Vršio sam pretraživanje i prošireno pretraživanje kako bih video na koji način se član 8 i 9 Propisa VP iz 1994. godine primenjuju pre, za vreme i nakon *Oluje* i siguran sam da bi ta pretraživanja otkrila dokumente o kontaktima između generala Gotovine i majora Jurića.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada, vi ste vojnik. Vi tvrdite da je Jurić bio podređen generalu Gotovini. Pa ...

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Izvinite, nisam to rekao.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, kome je podređen?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, Jurića je poslao general Laušić da olakša proces komandovanja i kontrole ... mislim da bih hteo da citiram doslovno dokument ... pa ako bismo mogli da pogledamo prethodnu stranu ponovo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ja mislim, gospodine Theunens da to pitanje i nije toliko teško. Gospodin Jurić je poslat na teren, on je vojnik. Možete li mi reći, počev od Tuđmana pa naniže ko je njegov sledeći pretpostavljeni?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Njega šalje general Laušić.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Znam ko ga šalje. Ko je njegov pretpostavljeni?

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, vi kažete da na to pitanje ne bi trebalo da bude toliko teško da se odgovori. Očigledno je svedoku teško da odgovori na pitanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne, mislim da nije časni Sude. Ja mislim da on zna taj odgovor ali ne želi da odgovori, to je ono što me frustrira, zato što on zna odgovor na pitanje.

SUDIJA ORIE: Hajde ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: On je upravo rekao da nije podređen generalu Gotovini., časni Sude, dakle ko je onda preostao?

SUDIJA ORIE: Da, jer vi kažete da je pitanje jednostavno a očigledno je da svedok smatra da je pitanje složeno, pa vas molim da mu dopustite da obrazloži ukoliko se ne slaže sa vama po nekim pitanjima. Gospodine Theunens.

SVEDOK THEUNENS: Da, gospodine predsedavajući, potvrđujem da nisam našao na dokumente koji bi upućivali na to da je major Ivan Jurić podređen generalu Gotovini. Zato, na osnovu ovog dokumenta zaključujem da je podređen barem kada je reč o onom profesionalnom lancu komandovanja, generalu Laušiću, načelniku uprave VP.

ADVOKAT MIŠETIĆ: To je odgovor koji sam hteo da dobijem.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sad, evo pitanja, ukoliko vam treba više vremena ionako treba uskoro da napravimo pauzu, ali ja bih hteo da odgovorite na ovo pitanje. Videli ste dokument od 2. avgusta o sastanku između dva ministra, Jarnjaka i Šuška. Na tom sastanku su bila pristna i njihova dva pomagača za policijska pitanja. A 3. avgusta je bio radni sastanak između VP i MUP-a i SIS-a kako bi se sproveo sporazum postignut dan ranije između dva ministra. Da li se slažete sa mnom da niko iz vojnog lanca komandovanja, od Glavnog štaba nadole nije prisutna tom radnom sastanku za sačinjavanje plana?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Moje pitanje je: sa vojnog stanovišta general Laušić ne izdaje naredjenja generalu Gotovini. Niko nije prisutan na tom sastanku ko bi mogao da izda naredjenje generalu Gotovini niti bilo kom drugom komandantu vojne oblasti. Nećemo stati samo na generalu Gotovini, jer u operaciji *Oluja* su učestvovala i vojne oblast Splita, Gospića, Karlovca itd. Imali smo tu više komandanata vojnih oblasti koji su učestvovali u operaciji *Oluja*. Moje pitanje za vas je sledeće i molim vas da mi pomognete u logici: dva ministra su se nešto dogovorila, njihovi podređeni u civilnim ministarstvima sprovedu taj plan i zatim se prepusti da se taj ostvari od strane vojnih ljudi koji nisu bili prisutni na sastancima i koji nemaju nikakve obaveze da taj splan sprovedu. Niko u vojnom lancu im nije dao naredjenje da bilo šta sa ovih sastanaka implementiraju. Sada, ja vam kažem da je moj stav da je general Laušić taj koji je bio na sastanku i koji je imao ovlašćenje da sprovede taj plan preko jedinica vojne policije. Ja bih od vas hteo da saznam, budući da je vaš - koliko sam ja shvatio vaš stav je da general Laušić nema ovlašćenja da u okviru svojih svakodnevnih zadataka sprovodi planove za sigurnost itd. da je to ostavljeno komandantima oblasti. Kako to s vojnog stanovišta, može da se desi da se planovi sačine i da se onda ne daju npr. generalu Červenku koji bi trebalo da ih prosledi svim komandantima vojnih oblasti da je to način na koji plan treba da se ostvari? Zašto je to

prepušteno, po vašem mišljenju, navodno generalu Gotovini, onda on može; ako general Norac u Gospiću hoće da primeni, može, možda sami mogu da odluče koji deo plana im se sviđa a koji im se ne sviđa. Ko je po vašem mišljenju bio taj autoritet koji je tražio od komandanata vojnih oblasti da sprovedu plan dvojice ministara?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Kada sam govorio o sigurnosnom planu mislio sam na onaj sigurnosni plan OG Zadar, to je bio dokument broj 171 po Pravilu 65ter. Nisam siguran o kom planu vi sada govorite ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da to odmah razjasnimo. Vi ste govorili o sigurnosnim planovima u okviru vojne oblasti Split za operaciju Oluja/Kozjak koji su izvršeni 2. avgusta, zar ne? Ta naređenja su izdata 1. i 2. avgusta, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Nakon tih naređenja, ja sam vas sproveo kroz dokumenta da pokažem da je došlo do još jednog sastanka na nivou ministara, radnog sastanka na kome je utvrđeno ko će šta raditi, kako će MUP i VP koordinisati svoje aktivnosti itd. Nema među prisutnima vojske, misli se na vojni lanac komandovanja, pri tom ne mislim na gospodina Laušića ovde ...

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: -- na sastanku, ipak vi tvrdite da su operativno oni podređeni generalu Gotovini. Pretpostavlja se da po vašem mišljenju, ako je došlo do plana koji su smislili Jarnjak i Šušak a razradili njihovi podređeni, taj plan je trebalo da sprovedu komandanti vojnih oblasti Norac, Basarac, Gotovina itd. Moje pitanje vama je sledeće: kako ćete preskočiti sa nečeg što je u suštini plan civilnih vlasti, da se povрати sigurnost, koordiniraju aktivnosti itd. i onda to prebaciti na ljude koji nemaju pravnu obavezu da taj plan ostvare? Jer general Červenko nije rekao rekao mi ćemo da koordinišemo sa MUP-om, komandantima oblasti to je ono što treba da uradite, ovo je sporazum između Šuška i Jarnjaka, ja sam potpisao taj sporazum kao vaš komandant i evo šta ćete da radite, ovako ćete da koordinirate i evo gde će se nalaziti kontrolni punktovi. U redu. Da čujem vaš odgovor.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Sastanak o kom vi govorite – između ministara unutrašnjih posla a na kome su bili i gospodin Morić i general Laušić, ako se dobro sećam dokumenta, imao je dve glavne teme, kontrolne punktove i izbeglice, i logično je da se na najvišem nivou utvrdi jedinstveni pristup, npr. kako da se organizuju kontrolni punktovi, kako će vojna policija i civilna policija sarađivati, kako da se to organizuje; ne samo u vezi sa kontrolnim punktovima već i u vezi sa postupanjem sa izbeglicama. Nakon toga, postoji dogovor o zajedničkom pristupu celoj teritoriji koja će biti zauzeta i onda se govori o konkretnim merama, npr. konkretnim lokacijama kontrolnih punktova. Očigledno da će lokalni vojni komandant izneti predlog svom operativnom komandantu u vezi sa tim gde da budu locirani, ali već smo

razgovarali o dokumentima – ja sam ih uključio u svoj izveštaj – da operativni komandant, bilo da je to general Gotovina ili njegov načelnik štaba Ademi ili čak komandanti operativne grupe može da naredi vojnoj policiji da organizuje kontrolne punktove na nekim konkretnim lokacijama.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Ovo je moje poslednje pitanje pred pauzu, časni Sude. Nije li vam logičnije gospodine Theunens, da su dva ministra postigla sporazum, da su general Laušić s jedne strane sa svojim potčinjenijma i gospodin Morić sa druge strane sa svojim podređenima dogovorili plan 3. pa je onda gospodin Laušić uputio gospodina Jurića sa njegovom upravom u Zagrebu da odu na terenbudući da su nadređeni 72. i 73. bataljonu vojne policije, da sprovedu ono što je on dogovorio na sastanku 2. i 3. avgusta i da je to komandni lanac kojim se sprovode u delo te sigurnosne mere. Da li je to vama logična interpretacija načina na koji je sistem trebalo da funkcioniše?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, teoretski to je logično tumačenje, ali iz dokumenata o kojima smo razgovarali, i na primer, raniji zahtev gospodina Laušića od 9. avgusta u kom navodi, molim vas da oslobodite jedinice vojne policije od borbenih zadataka, to je za mene, jedna od nekoliko naznaka. A druge naznake su dokumenti koji pokazuju da operativni komandanti izdaju naređenja vojnoj policiji u okviru zone svoje odgovornosti, da ova logika, teoretska logika koju ste opisali nije poštovana u praksi.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nastaviću sa ovom temom, tako da mislim da je ovo dobro vreme za pauzu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Svakako je vreme za pauzu. Nastavićemo sa radom u 11.05 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, možete nastaviti, mada možda bi trebalo da opet nakratko zastanemo ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu.

SUDIJA ORIE: -- da vidimo da li ... Razmišljajući o dokazima i vašim pitanjima i u nastojanju da to pratim i razumem, u jednom trenutku mi je palo na pamet da su komandne strukture onakve kako su predviđene članovima 8 i 9, a što možda dovodi do nekih problema u definisanju toga na šta ovlašćuje član 8 a na šta član 9 itd. Međutim drugi element kako se čini, vi uvodite kroz svoja pitanja, je ne precizno ko komanduje u profesionalnom smislu ili na operativnom nivou, već da

postoji jedan viši nivo a to je mogućnost. Mogućnost fokusiranja na zadatke policije čak i kada se izvršavaju, dakle članovi 8 i 9 bi i dalje bili na snazi, u smislu gde uspostaviti kontrolne punktove, šta raditi itd. odnosno profesionalni aspekti npr. homogenizuje druge tipove organizacionih pitanja. Čini se da su pitanja u vezi sa članom 8 i 9 i kako razrešiti njihov sukob, da se postavlja na drugom nivou, dakle nije pitanje ko je zadužen za komandovanje i koji aspekt izvršenja zadataka već i ko je taj koji odlučuje umesto da se fokusiraju na policijske zadatke svih struktura komandovanja, koji tip komandovanja, komandovanje kojim aspektima, ko je glavni, takođe da li će vojna policija pre svega biti stavljena na raspolaganje za one koji su zaduženi za borbena dejstva ili će biti prevashodno na raspolaganju onih koji se pre svega bave vršenjem konkretnih policijskih zadataka. To je jedan element koji, kako sam već rekao, mi je pao na pamet, da li u smislu komandovanja kako vidimo iz članova 8 i 9, da li je to pitanje mogućnosti odnosno primarnog bavljenja jednim tipom zadataka ili drugim, da li je to u potpunosti pokriveno članovima 8 i 9 i da li bi se to razrešilo u slučaju sukob koja bi se procedura primenila ukoliko bi došlo do sukoba. A kada je reč o sukobu mogu da zamislim da postoji sukob povlačenja tačnih linija između članova 8 i 9, međutim isto tako može postojati i sukob na tom višem nivou mogućnosti, prvenstveno bavljenje borbenim zadacima. To su neka razmišljanja koja su mi pala na pamet a o kojima sam se nakratko konsultovao sa sudijom Gwaunza i ona je imala slična razmišljanja i ponekad Pretresno veće smatra da je korisno da vam kažemo šta je ono o čemu razmišljamo. To nije konačni zaključak već razumevanje ili uslovno razumevanje ili analiza i do kojih smo razmišljanja mi došli, kako bi ste mogli da znate o čemu mi razmišljamo i onda da budete u stanju da se pozabavite tim pitanjima koja nas najviše interesuju. Gospodine Mišetiću, ja ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Moram da priznam da nisam siguran o čemu je ovde reč, mada, ako mi dozvolite, mislim da znam. Prvo, kada je u pitanju terminologija mi ne prihvatamo ovu konstrukciju gospodina Theunensa o tome da je postojala profesionalna i operativna linija. To se ne pojavljuje u pravilima, on govori o nečemu iz 1992. godine što je poništeno naređenjem gospodina Šuška u dokaznom predmetu Odbrane broj D35. Iako postoji stručna linija to nema nikakve veze sa komandom i kontrolom. Mislim da smo mi najpre rekli da komanda i kontrola postoje u okviru uprave vojne policije. Komanda i kontrola kao vojno pitanje, i vi vrlo dobro znate i vi ste i sami pokrenuli to pitanje na ovom suđenju, da postoji razlika između operativne komande i operativne kontrole. To će biti tema u ovom slučaju. Što se tiče zadataka, mislim da treba da imamo u vidu, časni Sude, član 10 Propisa, koji kaže da, ukoliko mogu da koristim termin „trajni zadatak“ vojne policije, a to ćemo čuti od svedoka koji će doći nakon gospodina Theunensa a koji je bolje upoznat sa time, a čije ime ne bih sada otkrivao. Taj kasniji svedok će objasniti razliku između trajnih zadataka vojne policije, a sada bih tražio dokazni predmet Tužilaštva broj P880 ukoliko je neophodno ...

SUDIJA ORIE: Ne, ja ne mislim, gospodine Mišetiću - cenim naravno vaš odgovor na sve ovo. Istovremeno, ne želim da o ovome vodimo dalje debatu već sam samo hteo da vam naznačim o čemu smo mi razmišljali i opet rekoh to nisu naši zaključci već samo razmišljanje i nastojanje da razumemo pitanja o kojima je ovde reč. Smatramo da ukoliko vi znate koja su naša razmišljanja da ćete onda biti u boljoj poziciji da procenite šta je to što bi trebalo da se pojasni tj. da se ispravi. Vidim da ste vi već sada pokušali da počnete sa pojašnjavanjem ove teme, ali nije problem ukoliko to učinite u budućem unakrsnom ispitivanju.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Kako ne bih trošio vreme u vezi sa ovom temom, ako biste konkretno mogli da mi kažete koja pitanja bi vas interesovala. Da li kažete da mislite da je reč o onome ko je bio u mogućnosti da sprovodi te zadatke.

SUDIJA ORIE: Ko odlučuje o tome ko će biti raspoređen na koje zadatke?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, da predemo i porazgovaramo o ovome ...

SUDIJA ORIE: Samo da vam dam primer, ukoliko ja danas kaže da vi više niste na raspolaganju za borbene operacije a neko drugi kaže da neka osoba treba da bude na raspolaganju za borbene operacije to je onda pitanje odluke o navodnoj raspoloživosti za različite...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Kad govorimo o borbenim zadacima i mislim, ako mogu da kažem budući da se radi o svedoku koji dolazi iz ovog Suda, pa se ne osećam neprijatno da to kažem pred njim. Mislim da gospodin Theunens nije bio u pravu u vezi sa tim, ali bih hteo da ponovo to predemo. Dokazni predmet Tužilaštva broj P880.

SVEDOK THEUNENS: Časni Sude, ja ne želim ovde da se raspravljam ali mislim da nisam ja taj koji je stvorio ili konstruisao profesionalnu i direktnu liniju.

SUDIJA ORIE: Vi je samo opisujete. Vi niste optuženi za njeno stvaranje. Gospodin Mišetić se sa vašom analizom ne slaže, što znači da se on ne slaže ne zato što ste je vi stvorili već zato što misli da to nije tačno. Prema tome nije potrebno da se branite. Samo odgovarajte na pitanja gospodine Theunens.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam. Gospodine sekretare, ako bismo mogli da pogledamo član 10, koji je, mislim, na strani 5. Ako pogledamo u dnu strane se kaže: „Vojna policija izvršava poslove i zadatke koji se odnose na: 1)zaštitu života i lične bezbednosti vojnog osoblja ...“ Ako bismo mogli da pogledamo sledeću stranu, molim vas. „Sprečavanje i otkrivanje krivičnih dela,

identifikacija i hapšenje izvršilaca, ... Bezbednost vojnog saobraćaja, ... Obezbeđenje zaštićenih objekata...“

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi ste pokrenuli pitanje o tome kako se gospodin Laušić žalio gospodinu Šušku, a kako sam ja shvatio vaš odgovor vi ste rekli da je on pokušavao da iskoristi uticaj gospodina Šuška kako bi uticao na generala Gotovinu da mu vrati te vojnike nazad.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Gospodine predsedavajući, kao što sam istakao izveštaj generala Laušića je govorio o upotrebi vojne policije širom Hrvatske. Drugim rečima, nigde se konkretno ne pominje splitska vojna oblast u tom dokumentu, a to što gospodin Laušić izveštava gospodina Šuška je sasvim logično zato što je gospodin Laušić na čelu uprave vojne policije u Ministarstvu odbrane. Prema tome, njegov prvi pretpostavljeni je gospodin Šušak.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da, ali celo to pitanje nastalo je u kontekstu mog pitanja upućenog vama, da li gospodin Laušić može da izdaje naređenje generalu Gotovini a vi ste rekli ne direktno, misleći pri tom indirektno i onda ste rekli, na primer, on je kontaktirao ministra Šuška i onda je nakon toga general Laušić izdao naređenje pa je onda general Gotovina izdao naređenje. Implicitno, koliko ja razumem – a vi me ispravite ukoliko grešim, implicitno u vašem odgovoru je bilo da je mogao indirektno da izda naređenje obraćajući se ministru odbrane i onda bi to tim lancem došlo do generala Gotovine. Da li to sugerirate?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne. Moj zaključak je bio da načelnik uprave vojne policije izveštava Ministarstvo odbrane, a Ministarstvo odbrane zatim postupa po izveštajima koje dobija od načelnika uprava vojne policije i izdaje svoje instrukcije Glavnom štabu. Potom Glavni štab izdaje naređenja svojim podređenima. Dao sam primer kako bih odgovorio na vaše pitanje u vezi sa tim da li general Laušić izdaje naređenja generalu Gotovini ili ne, ali ja nisam pri tom sugerisao – to je bilo pitanje da li je gospodin Šušak koristio svoj uticaj na generala Gotovinu, da ili ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Da pogledamo sada odeljak 9 u okviru člana 10. Tu se kaže: „Učešće u izvršavanju borbenih zadataka na liniji fronta, u skladu sa odredbama ministra odbrane Republike Hrvatske.“ Sada, da li vidite da je razlog zbog koga se gospodin Laušić obratio ministru Šušku prvenstveno taj što je naređenje ministra Šuška da jedinice vojne policije treba da učestvuju u borbi, naročito ovde u splitskoj vojnoj oblasti i da je generalu Laušiću trebalo odobrenje nadređenog kako bi ih povukao narednog dana.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Citirao sam veliki broj naređenja komandanta splitske vojne oblasti u vezi sa potčinjavanjem kao i sa upotrebom elemenata 72. bataljona vojne policije i izveštaji o korišćenju elemenata 73. bataljona vojne policije tokom *Oluje* za borbene operacije, i ne postoji sistematsko obaveštenje o odredbi ili ovlašćenju koje je dao gospodin Šušak. Najlakše bi bilo da pogledamo ova naređenja. Recimo, na primer ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine ...
SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Izvinite, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ponovo sam fokusiran na naređenje od 9, a to je naređenje koje ste vi sami ovde spominjali. Ne ulazeći u dugu diskusiju o tome šta ste vi tu pročitali a šta niste, ja vas konkretno pitam u kontekstu u kom ste vi pokrenuli pitanje i rekli da je gospodin Laušić pisao ministru Šušku o borbenim jedinicama, zar nije činjenica da gospodin Laušić po postojećim pravilima je trebalo da ima ovlašćenje ministra odbrane, po članu 10, odeljak 9, kako bi povukao te jedinice iz borbenih aktivnosti?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da preciziram, general Laušić je redovno podnosio izveštaje ministru Šušku, ali je tačno da se naređenje koje je izdao 10. avgusta odnosilo na odluku ministra.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Sada, u takvoj situaciji, i složićete se sa mnom nadam se, u situaciji gde je ministar odbrane jedini ovlašćen, po propisima, da odobri upotrebu borbenih jedinica vojne policije, kada on povuče takvo naređenje koje je odbio od načelnika uprave vojne policije. General Gotovina nema ovlašćenja da nadjača generala Laušića ili ministra odbrane, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Teoretski, ne.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ni u teoriji ni u praksi, zar ne? Vi u praksi nikada niste videli da general Gotovina odnosi prevagu nad naređenjem ministra odbrane, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ja sam video – to je jedno drugo pitanje ali video sam da on u direktnom kontaktu sa ministrom Šuškom, a ja bih od njega očekivao – da razgovara o operativnim pitanjima, a ja bih očekivao da o ovim pitanjima raspravlja sa svojim načelnikom Generalštaba.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dakle odgovor je ne; vi nemate konkretne primere da je njegovo naređenje nadvladalo naređenje ministra odbrane, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Niti ste videli da nadvlada naređenje načelnika uprave vojne policije, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislite naređenje načelnika uprave vojne policije njemu ili ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ne.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ili naređenje načelnika vojne policije jedinici vojne policije splitske vojne oblasti?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pre svega, da pogledamo ovo drugo, naređenje načelnika uprave vojne policije 72. bataljonu vojne policije.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ja nisam naišao na takav dokument.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Poštujući prvi deo vašeg zahteva da se stvari razjasne, on nije nadjačao naređenje gospodina Laušića njemu, zato što takvo naređenje gospodina Laušića prema generalu Gotovini nije postojalo, zar ne? Milsim naređenje generalu Gotovini da nešto preduzme, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Naređenje od 10. avgusta o kome raspravljamo, koje je general Laušić uputio bataljonima vojne policije proglašava odgovornim licima komandante vojnih oblasti, tako da to nije direktno naređenje Gotovini, ali pošto se to tiče jedinica generala Gotovine a isto tako jedinica drugih komandanata vojnih oblasti, on je obavešten o naređenju generala Laušića.

SUDIJA ORIE: Čekajte da probam to da razumem, jer bojim se dolazi do neke zbrke upotrebe reči. Odluke o upotrebi a isto tako i izuzimanju policijskih snaga vojne policije u borbenim operacijama na liniji fronta su u oblasti odlučivanja ministra odbrane, je li tako?

SVEDOK THEUNENS: To se kaže u članu 9, gospodine predsedavajući, generalno govoreći. Ali on se neće baviti svakom od takvih odluka kada jednom prenese takvo ovlašćenje.

SUDIJA ORIE: Ne. Ja mislim na nivo detalja u koji ulaze ta naređenja o upotrebi jedinica to je nešto drugo. Ali je jasno da je to u ingerenciji ministra odbrane. U okviru toga, ukoliko je gospodin Gotovina o tome obavešten on prosto treba to samo da prihvati kao odluku. Mislim, da li će on pokušati možda da indirektno... nešto drugo... ali u formalnom smislu to je odluka koja ga obavezuje.

SVEDOK THEUNENS: Ako govorite o izuzimanju jedinica, da to je tako.

SUDIJA ORIE: Da. Mislim da je to pitanje koje ste hteli da ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Nastavite, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada je reč o drugim zadacima koji se nabrajaju u članu 10, ovo može biti jedno jezičko pitanje pa me pažljivo pratite, to nisu dnevni operativni zadaci, to su trajni zadaci vojne policije. To su njihova stalna zaduženja, to je ono čime se oni stalno bave i to se ne menja iz dana u dan, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Član 9, časni Sude koristi formulaciju redovni zadaci vojne policije. Za mene zadaci koji su nabrojani u članu 9 su redovni zadaci vojne policije.

SUDIJA ORIE: Mislite ovi koji su nabrojani u članu 10, pretpostavljam.

SVEDOK THEUNENS: Izvinjavam se, u članu 10 dokaznog predmeta Tužilaštva broj P880.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Moje sledeće pitanje, pošto su naređenja generala Laušića počev od 3. uključujući njihov rezime iz septembra 1995. godine i njegova procena o 1995. godini iz januara 1996. godine koriste frazu „dnevna operativna komanda“. Prvo bih hteo da razjasnimo to su zadaci koje bismo zvali trajnim zadacima vojne policije koji se ne menjaju iz dana u dan?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ti zadaci se mogu menjati jer možda neće svakog dana biti potrebno da se fizički obezbeđuje neki objekat.

SUDIJA ORIE: Dajte da malo razjasnimo ovo pitanje. Zadaci u apstraktnom smislu biće isti svakog dana ali je potrebno da se konkretne odluke donose o tome koji objekti, lica ili područja je potrebno obezbeđivati, koje krivična dela treba otkrivati itd. Da li je to smisao vašeg pitanja?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu.

SVEDOK THEUNENS: Upravo tako, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada, da li ćete se složiti sa mnom da, na primer, u paragrafu 2, krivična policija uprave vojne policije na nivou 72. bataljona vojne policije, imali su vertikalnu liniju i oni su izveštavali na primer, o razvoju bilo koje kriminalističke istrage u vojnoj

policiji. U okviru dnevnih izveštaja su oni izveštavali o napretku u istrazi i to je išlo u upravu vojne policije, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da. Ali ja sada razmišljam o dokumentu o kom smo govorili kada je reč o protivpravnom zauzimanju stanova u Splitu gde je takođe operativni komandant informisan o razvoju istrage.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, još jednom dajete ono što znate da je izuzetak od pravila. Ono što vam ja tražim jeste opšta praksa. Opšta praksa je da odeljenje za krivične istrage 72. bataljona vojne policije podnosi dnevne izveštaje upravi vojne policije, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, po profesionalnoj liniji. Međutim da li je primer koji sam dao izuzetak ili ne, ja se ne slažem sa vašim zaključkom.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu, na koliko ste drugih takvih situacija naišli, 10, 20, 50?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Časni Sude, trebaće mi vremena da pregledam svoj izveštaj. Ne mogu to odmah reći. Ali ne vidim ništa neregularno u dokumentu o kome smo razgovarali, mislim na dokument o protivpravnom ...

SUDIJA ORIE: To je drugo pitanje. Da li se radi to radi svakodnevno ili je neregularno to nije isto pitanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ali ja ...

SUDIJA ORIE: Vi ste rekli da bez obzira na to da li je primer izuzetak ili ne da nemate isti zaključak. U ovom trenutku, ukoliko postoji razlog da nam kažete da to nije bio izuzetak i to je manje više ono što je sugerisao gospodin Mišetić, molim vas, možda na osnovu dalje analize, o tome nas obavestite. Molim vas nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, gospodine predsedavajući. Dok imamo ovaj dokument na ekranu, gospodine sekretare, da pogledamo član 15 kako bismo se pozabavili nečim što je gospodin Theunens jutros pomenuo, a što je na strani 7, mislim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da to nije bio deo redovnih aktivnosti vojne policije da prati disciplinu.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Časni Sude, to nisam rekao.

SUDIJA ORIE: Mislim da je gospodin Theunens u pravu. To nije ono što ste rekli. Možete li to, molim vas, tačno da citirate.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Onda ću da ga citiram. Hajde da prođemo kroz član 15, odeljke 2, 3 i 4.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kaže se: „Prilikom obavljanja svojih zadataka pripadnici vojne policije primenjuju sledeća ovlašćenja,“ pod 2 je identifikacija. I kaže se: „Primenjuje se u svrhu provere identiteta osoba u svim slučajevima kada se podaci o identitetu mogu koristiti u otkrivanju počinjenih krivičnih dela i u identifikovanju počinitelaca i otkrivanju prekršilaca vojne discipline i prekršaja.“ Ako pređemo na odeljak 3, molim vas. Tu se govori o izveštavanju vojne policije i kaže se: „Pripadnici vojne policije podnose disciplinsku prijavu protiv vojnog osoblja koje prekrši vojnu disciplinu i krivičnu prijavu protiv osoba koje izvrše krivično delo koje potpada pod nadležnost vojnog suda.“ Odeljak 4: „Privođenje ...“ govori se o mogućnosti sprovođenja počinitelaca. „Pojedinci, izvinjavam se, pripadnici vojne policije privode vojno osoblje kada ...“ Između ostalih situacija „... vojno osoblje i civile u službi oružanih snaga RH zbog kršenja vojne discipline. Pojedinci se privode.“ Zatim odeljak 3: „Ako je osoba uhvaćena u vršenju teških kršenja vojne discipline a okolnosti ukazuju na to da bi se nastavilo sa kršenjem vojne discipline.“ Dakle jasno je da dužnosti vojne policije uključuju identifikovanje prekršioca vojne discipline, podnošenje izveštaja o prekršiocu vojne discipline. I u situacijama kada se radi o teškim kršenjima vojne discipline u vezi sa već postojećim kršenjima vojne discipline, oni privode tu osobu zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, to su dužnosti vojne policije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Jedna od stvari na koju se komandant može osloniti je, složićete se, to da vojna policija pored otkrivanja krivičnih dela takođe podnosi prijave odgovarajućim komandantima jedinica o kršenju vojne discipline kako bi taj komandant mogao da deluje i da izda vojnu disciplinsku meru protiv prekršioca, zar ne? To je jedno od sredstava koja su na raspolaganju komandantu.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, sećate se da smo govorili o prijavi o saobraćajnom prekršaju jednog pripadnika 7.gardijske brigade u vreme kada je 7.gardijska brigada bila potčinjena splitskoj vojnoj oblasti, pri čemu je general Gotovina prosledio prijavu o saobraćajnom prekršaju koju je sačinio 72. bataljon vojne policije za komandanta 7.gardijske brigade i od njega zatražio da preduzme disciplinske mere kako bi delovao protiv počinitelja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Ukoliko želite da potegnete to pitanje takođe, kad smo već tu i kad smo već u tom kontekstu, hajde da popričamo o konkretnom događaju. Vi ste tvrdili u glavnom ispitivanju da je to bilo korišćenje ovlašćenja iz člana 26. Moje pitanje vama je: Ako je 7.gardijska brigada bila potčinjena splitskoj vojnoj oblasti kada se dogodio ovaj saobraćajni prekršaj, zašto vojna policija nije direktno poslala prijavu generalu Koradeu iz 7.gardijske brigade kako bi on preduzeo disciplinske mere? Zašto je to trebalo da ide od vojne

policije do komandanta splitske vojne oblasti i onda nadole do komandanta 7.gardijske brigade ako je sve to u istoj vojnoj oblasti?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne. Pa, zbog člana, mislim to je primena člana 26. Prekršaj je primećen u zoni odgovornosti splitske vojne oblasti. 72. bataljon vojne policije je bataljon vojne policije u splitskoj vojnoj oblasti. U skladu sa članom 26, 72. bataljon vojne policije, kada prijave kršenje generalu Gotovini oni ne znaju koje će mere general Gotovina da preduzme.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa ...

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Na osnovu člana 26, general Gotovina može sam da preduzme mere, ukoliko on smatra da se radi o teškom kršenju. Ako general Gotovina zaključi da to nije težak prekršaj onda, u skladu sa članom 26, on o tome obaveštava komandanta 7.gardijske brigade. Ja ne vidim nikakve nepravilnosti u činjenici da je 72. bataljon vojne policije prekršaj prijavio generalu Gotovini.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ako bih opet mogao da vas fokusiram na moje pitanje. 72. bataljon vojne policije zna da postoji saobraćajni prekršaj koji je počinila 7.gardijska brigada. Zašto se nisu odmah obratili generalu Koradeu i od njega tražili da preduzme mere? U članu 26 se ne kaže da samo komandant vojne oblasti ima ovlašćenja iz člana 26, zar ne? To ide nadole sve do nivoa brigada, kada je reč o ovlašćenja komandanta da preduzima mere. General Korade je komandant brigade. Zašto se 72. bataljon vojne policije nije obratio generalu Koradeu koji, u teoriji, ima ovlašćenja po članu 26, da preduzme mere u svojoj jedinici?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Već sam dao odgovor na to pitanje, časni Sude.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pomozite mi onda. Nisam siguran šta je vaš odgovor. Zašto se nisu direktno obratili generalu Koradeu?

SUDIJA ORIE: Mislim da je vaš odgovor bio da nije bilo neregularnosti. Pitanje koje vam je postavio gospodin Mišetić, međutim, je bilo zašto se nije išlo lakšim putem i zašto se išlo preko tako visokog nivoa ako je pitanje moglo da se reši na nižem nivou? Ako znate recite nam, ako ne znate i to nam recite.

SVEDOK THEUNENS: Za mene je to sprovođenje komandovanja i kontrole na najosnovnijem nivou. Snage ili pripadnici 7.gardijske brigade koji su počinili prekršaj, su taj prekršaj počinili dok su bili potčinjeni generalu Gotovini i do kršenja je došlo u Splitu.

SUDIJA ORIE: Da. Pitanje je, ja mislim, da li svako kršenje discipline treba da se prijavi na tako visokom nivou. To je, ja mislim pitanje na koje gospodin Mišetić pokušava da dobije odgovor.

SVEDOK THEUNENS: Časni Sude, ne radi se tu o toliko visokom nivou, možemo i o tom aspektu da govorimo.

SUDIJA ORIE: To je aspekt o kom vas pita gospodin Mišetić.

SVEDOK THEUNENS: Pa, general Gotovina preduzima nekoliko – mislim, pre operacije *Oluja*, je potvrdio ili u nekoliko navrata izrekao disciplinske mere po pitanju nekoliko prekršaja i manjih, uključujući i manje prekršaje vojne discipline. Tako se procedura primenjivala. Pitanje između 7.gardijske brigade i generala Gotovine je u stvari to da Split nije u zoni odgovornosti 7.gardijske brigade. Tako da vi imate (stranu) jedinicu ili pripadnika strane jedinice koji je izvršio prekršaj u Splitu u vreme kada je ta jedinica bila potčinjena splitskoj vojnoj oblasti. Informacija koju sam ja imao nije mi omogućila da zaključim da li postoji neki komandni nivo između tih pripadnika 7.gardijske brigade i komandanata splitske vojne oblasti u vreme dok su pripadnici 7.gardijske brigade bili potčinjeni generalu Gotovini.

SUDIJA ORIE: Znači vaše objašnjenje je da je to bilo zbog specifičnih okolnostikada je 7.gardijska brigada bila potčinjena ali ne uobičajeno ...

SVEDOK THEUNENS: Da. Zato jer je do prekršaja došlo u okviru zone odgovornosti splitske vojne oblasti.

SUDIJA ORIE: Da. To je dovelo do te relativno visoke procedure. Ne postoji neka viša od nje, zar ne?

SVEDOK THEUNENS: Mislim da to nije samo pitanje visoke procedure. To je pitanje poštovanja strukture i komandovanja i kontrole na način na koji je organizovano. To znači da je 72. bataljon vojne policije, koji je bataljon splitske vojne oblasti i potčinjen je generalu Gotovini, za redovne vojno policijske zadatke. Kao što smo videli u članu 10, kontrola saobraćaja je redovan policijski zadatak. Tako da ne bi imalo smisla, bar sa vojnog stanovišta da 72. Bataljon kontaktira generala Koradea direktno u Varaždin za nešto što se dogodilo dok su prekršiocili bili potčinjeni generalu Gotovini u potpuno drugoj oblasti.

SUDIJA ORIE: Vaš odgovor je ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: Moram ovo da ispratim, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, hajde da zaboravimo da se radi o 7.gardijskoj brigadi. Uzmimo 4.gardijsku brigadu ili 113.gardu dobrovoljaca. Hoćete li da kažete da je o svakom vojniku koji je učestvovao u nekoj saobraćajnoj nesreći, morao da se izvesti general Gotovina kako bi se preduzele disciplinske mere? Ako pređemo kroz statistike, da li očekujete da ćemo da nađemo da general Gotovina izriče disciplinske mere za saobraćajne prekršaje?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Hteo bih da vam skrenem pažnju na analizu disciplinskih prekršaja o kojoj smo pričali tokom mog ispitivanja i dokument je dokazni predmet Tužilaštva broj P1121 u kome između 15 mera koje je naredio general Gotovina kako bi se poboljšala disciplina, oko 10 njih se direktno odnose na saobraćajne prekršaje i saobraćajne nesreće.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada, gospodine Theunens dozvolite da vas prekinem, u redu. Potrebno mi je da se fokusirate na pitanje. To nije primer u kome general Gotovina direktno izriče disciplinsku meru, zar ne? On ne izriče disciplinsku meru protiv specifičnog vojnika u toj analizi, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, časni Sude, to je bio prvi deo mog odgovora, ali to pokazuje da general Gotovina smatra da je sigurnost u saobraćaju i ponašanje njegovih potčinjenih u saobraćaju ključna stvar. U suprotnom on sam ne bi izdao takva uputstva. Ako se sad vratimo nazad na saobraćajne nesreće, da li je Gotovina direktno intervenisao ili ne to zavisi od prirode saobraćajne nesreće. Ako je to samo obična nesreća, ja ne bih očekivao da on interveniše. Ali ako postoje neke ozbiljne posledice npr. upravljanje vozilom u pijanom stanju, nekoliko žrtava itd. i ako osoba koja to istražuje odluči da se radi o ozbiljnom prekršaju discipline ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Theunens, mislim da se u ovom trenutku gubimo u detaljima. Vaš odgovor je jasan. Vi kažete da ozbiljnost ima uticaja na to da li će se to prijaviti.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Dopustite mi da to još istražim.

SUDIJA ORIE: Da, ja nisam rekao da to ne treba da istražite. Dopustite mi da pokušam da shvatim o čemu se tu sada radi. Ovo je sve počelo kad ste vi rekli da želite nešto dalje da istražite a ne da citirate gospodina Theunensa. Mislim da je gospodin Theunens svedočio da iako vojna policija ima specifične zadatke kad je reč o disciplini, mislim da je on pokušao da nam objasni da to nije bio isključivo zadatak vojne policije nego da je i komandant imao svoju odgovornost i to je navodno ono o čemu sada razgovaramo.

ADVOKAT MIŠETIĆ: (*preklapanje govornika*) ... ali to nije sporno.

SUDIJA ORIE: To nije sporno. Dobro da smo to ustanovili.

ADVOKAT MIŠETIĆ: (*preklapanje govornika*)...

SUDIJA ORIE: Sledeće pitanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Kao što sam ranije jutros rekao, ja nemam ništa protiv ukoliko gospodin Theunens hoće da ode po tangenti na neke druge teme. Ja ću ga pratiti, ali hoću da se sada bavimo 7.gardijskom brigadom jer se o tome govorilo u direktnom ispitivanju, i ja zato želim o tome da razgovaramo, svakako sam u mogućnosti da ovo pratimo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, evo šta ja želim da znam na osnovu vaših poslednjih odgovora. Pokažite mi u Pravilniku o vojnoj disciplini princip po kome vojna policija, na primer, može reći ovo mi je malo ozbiljniji prekršaj. Ozbiljniji od drugih ozbiljnih prekršaja. Mislimo da bi ovo trebalo prepustiti generalu Gotovini, zaboravljajući među komandante u lancu komandovanja, i ovo bi trebalo pravo proslediti generalu Gotovini, jer ovo je saobraćajni prekršaj koji nije prolazak kroz crveno svetlo, ovo je vožnja u pijanom stanju i ovo bi trebalo proslediti pravo do vrha. Gde se o tome govori?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da li je pitanje sada da li stvar treba da se prosledi pravo do generala Gotovine ili bi trebalo da se prati komandni lanac?

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ravno generalu Gotovini. To je bila vaša pretpostavka da u zavisnosti od težine saobraćajnog prekršaja nešto ide pravo generalu Gotovini.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne mislim tako, časni Sude. Moj odgovor u vezi sa 7.gardijskom je bio ...

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ja sam vas pitao za 4.gardijsku i za prirodne jedinice splitske vojne oblasti. Hajde da prvo to ustanovimo. Pripadnik jedinice prođe kroz crveno svetlo. Vojna policija to ustanovi i onda oni šalju disciplinsku prijavu kome, u disciplinskom sistemu Hrvatske?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Komandantu 4.gardijske brigade. Ali to je logično zato što je 4.gardijska brigada ili komandant bataljona vođa jedinice. Zašto? Zato što je 4.gardijska brigada jedinica splitske vojne oblasti.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Idemo sada dalje.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pripadnik jedinice iz 7.gardijske brigade prođe kroz crveno svetlo, i vojna policija je obavještena i šalje disciplinsku prijavu kome, a govorimo o 72.bataljonu vojne policije?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Sve to zavisi od položaja te jedinice. Ako je to jedina komponenta 7.gardijske brigade koja je potčinjena splitskoj vojnoj oblasti u vreme izvršenja saobraćajnog prekršaja, onda će prijava biti podneta komandantu splitske vojne oblasti.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ne. Hajde da pogledamo šta se stvarno dogodilo, a to je da je cela 7.gardijska brigada sa generalom Koradeon, takođe, potčinjena splitskoj vojnoj oblasti. U tim okolnostima pripadnik jedinice iz 7.gardijske brigade prođe kroz crveno svetlo. Kome će 72.bataljon vojne policije podneti disciplinsku prijavu?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, u primeru o kom smo razgovarali, to se podnosi generalu Gotovini a on to šalje komandantu 7.gardijske brigade.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada govorimo o konkretnom incidentu a ja vas pitam prema vašem shvatanju Pravila vojne discipline kome je to trebalo da se pošalje?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, ja nemam razloga da menjam svoje mišljenje u vezi sa činjenicom da je ono što se dogodilo saobraćajnim prekršiocima 7.gardijske brigade u skladu sa Disciplinskim Pravilnikom.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Idemo onda na poslednju tačku da vidimo da li se slažete ili ne pa ćemo nastaviti dalje. Razlog zbog koga je 72.bataljon VP to poslao generalu Gotovini je to, kao što ste vi rekli, da je to bila 4.gardijska brigada to bi bilo poslato generalu Krstićeviću iz 4.gardijske brigade. Zbog toga što se 7.gardijska brigada ne nalazi u splitskoj vojnoj oblasti, to je poslato komandantu vojne oblasti Split da on to pošalje generalu Koradeu da on preduzme odgovarajuće mere. To nema nikakve veze sa članom 26. Ovde splitska vojna oblast deluje kao poštanska služba da to prosledi onome ko je odgovarajući komandant. Zar to nije sve što se tamo dogodilo?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Dao sam svoj odgovor. Pitam se, ako je to tako kristalno jasno kao što vi tvrdite onda se ja stvarno pitam zašto je osoba koja prima poštu u komandi u splitskoj vojnoj oblasti morala da uznemiri generala Gotovinu sa tim ako je to tako kako ste vi objasnili.

SUDIJA ORIE: Hajde da probamo da stvari zadržimo relativno jednostavnim. Gospodin Mišetić vam kaže da slanje prijava generalu Gotovini nije izvršeno zato što je on imao neka disciplinska ovlašćenja nego zato što je to bilo pitanje usmeravanja, da je to odgovarajući način za konačno slanje ove prijave vlastima koje su nadležne da preduzmu bilo koju disciplinsku meru. To je mislio gospodin Mišetić kada je rekao poštanska služba, očigledno iz formalnih razloga je to učinjeno, a da nije postojalo očekivanje da će general Gotovina pod tim okolnostima učiniti

bilo šta drugo osim da to pošalje komandi 7.gardijske brigade, a ne u očekivanju da on primeni bilo kakve disciplinske mere. To vam je ovde rečeno i od vas se očekuje da kažete da li se sa tim slažete ili iz kojih razloga se ne slažete.

SVEDOK THEUNENS: Časni Sude, ja se ne slažem sa tom teorijom. Zašto? Zato što je general Gotovina taj koji je potpisao dokument koji je poslat ili se u najmanju ruku njegovo ime nalazi na dokumentu koji je poslat komandantu 7.gardijske brigade. Ukoliko zaista 72.bataljon nije dobro znao kome da pošalje pa je poslao u komandu splitske vojne oblasti, a to nije u skladu sa postupkom, onda bi odgovarajuća osoba u komandi splitske vojne oblasti poslala prijavu nazad 72.bataljonu vojne policije i uputila ih da taj dokument pošalju direktno generalu Koradeu.

SUDIJA ORIE: Da. Zato vi kažete da se ne radi samo o poštanskoj službi. Molim vas nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da. Možete li mi dati osnovu za takvu interpretaciju?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, prema mom shvatanju to je bio primer primene člana 26 Disciplinskog Pravilnika iz 1992. godine.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da, ali imate li drugi primer kao ovaj u kom general Gotovina preduzima disciplinske mere protiv pripadnika 7.gardijske brigade, npr?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ali imamo dokumenta o kojima smo govorili u kojima se radilo o jednom ili dvojici pripadnika 2.bataljona 9.gardijske brigade, koji su ušli u zonu razdvajanja i gde se, po mom mišljenju opet radilo o primeni člana 26, kada je general Gotovina preduzeo ili naredio primenu disciplinske mere protiv te dvojice pripadnika, iako 9.gardijska brigada nije organska jedinica splitske vojne oblasti.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Zašto onda general Gotovina nije izrekao disciplinsku meru u ovom slučaju saobraćajnog prekršaja?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Zato što član 26 prepušta komandantu slobodu da odluči da li on nešto smatra teškim incidentom ili ne. Ako smatra da je reč o teškom incidentu, i ponovo govorili smo o svrsi ili ciljevima vojne discipline, teški incident može uticati i na ponašanje drugih vojnika i u tom slučaju komandant ima interes da sam preduzima radnje. Ako smatra da se ne radi o ozbiljnom incidentu onda to može ustupiti organskom komandantu prekršioca.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, hajde da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D844, molim vas. To je dokument od 4. avgusta. Možemo videti pri vrhu gde je pečat kada je poslato i primljeno, sa druge strane. To je ponovo naređenje generala Laušića. Primetićete da on ovo naređenje izdaje a da pri tom preskače razne osobe u komandnom lancu i to šalje direktno 3.četi 72. bataljona VP, 4.četi iz Šibenika, 6.četi iz Dubrovnika i kaže im

kako treba da izveštavaju o različitim stvarima; ako pogledate uvod tu se kaže: „Pored jedinstvenog sadržaja izveštavanja o izvođenju zadataka u zonama odgovornosti, kaže se da izveštaj treba da se dostavlja direktno upravi vojne policije uz korišćenje sistema šifri.“ Ako bismo mogli da okrenemo stranu, molim vas. Tačka 2 kaže: „Među stvarima o kojima treba da se izveštava je i stanje javnog reda i mira u zoni borbenih operacija i u novooslobođenim oblastima, navođenje događaja kada je VP morala da deluje i rezultate te intervencije.“ Tačka 4 je: „Stanje kriminala u oslobođenim oblastima i u zonama borbenih operacija. Broj krivičnih dela, podnesenih krivičnih prijava i sprovođenje pripadnika Hrvatske vojske koji su počinili krivično delo.“ Tačka 6 je: „Rezultate pretrage zemljišta i objekata.“ Šta je značajno u činjenici da je general Laušić izdao naređenje direktno četama 72. bataljona vojne policije, 4. avgusta?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Možemo li ponovo da vidimo prvu stranu. O ovom dokumentu govori na strani 215, drugi deo izveštaja na engleskom jeziku. Primitio sam, mislim, isto pitanje koje je istakao gospodin Mišetić. Našao sam da je neobično da načelnik uprave vojne policije izdaje naređenje direktno četama vojne policije, zato što normalno komandovanje i kontrola, po profesionalnom i operativnom lancu, bi značilo - podrazumevalo da Laušić šalje naređenje komandantu 72. bataljona vojne policije, a ja nisam uspeo da nađem prihvatljivo objašnjenje za ovo što izgleda kao neprimenjivanje procedure.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, sada gledam u vaš izveštaj, strana 215, podparagraf F. Upravo ste to spomenuli u izveštaju ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, mislim da je to pod 7, zato što je 475 a ne 474, poslednje tri cifre, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da. Niste notirali da ste primetili nešto neobično u vezi sa tim naređenjem.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ja to nisam stavio u moj izveštaj. To je tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Postoji li razlog zašto niste stavili u izveštaj da ovo naređenje smatrate neuobičajenim?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne. Jedino što bih ja mogao reći je pogledajte ovo je neobično, po mom mišljenju, ali ja nisam bio u mogućnosti – kao što sam rekao da utvrdim koji bi bio razlog za to i nisam mislio da bi onaj ko ga čita imao koristi od moje tvrdnje – ovo je neobično.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa da li, sada dok gledamo celoviti kontekst dokumenta, da li mislite da je ovo faktor koji treba uzeti u obzir prilikom ocenjivanja vašeg celokupnog mišljenja o tome ko je imao operativnu kontrolu nad nekim stvarima u zoni 72. bataljona vojne policije? Da li je ovo važan dokument u vezi sa tim?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Važan je u smislu aspekta kome su jedinice vojne policije, i konkretnije, kome su jedinice vojne policije splitske vojne oblasti izveštavale. I da li su izveštavale komandanta splitske vojne oblasti, ili kad govorimo o jedinicama vojne policije koje su delovale u operativnim grupama, da li su izveštavale operativne grupe o svojim aktivnostima i onome što primete. Sada, tačno je da se ovaj dokument samo odnosi na izveštavanje upravi vojne policije. Međutim, hteo bih da vam skrenem pažnju i na zapisnik ili izveštaj koji je uključen u dokazni predmet Tužilaštva broj P71, operativni dnevnik, u kome možemo primetiti da komandant ili njegov predstavnik vojne policije splitske vojne oblasti informiše operativne komandante o tome šta su primetili na terenu, o problemima i o njihovim aktivnostima tokom radnih sastanaka.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, ponovo, hajde da pokušamo da se fokusiramo. U redu? Ovde se govori o izveštavanju stvari kao što je situacija sa kriminalitetom, broj krivičnih dela, podnesene krivične prijave i sprovođenje pripadnika Hrvatske vojske koji su počinili krivično delo, te informacije, u skladu sa ovim naređenjem je trebalo uputiti upravi vojne policije, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Niste pronašli – ili jeste li pronašli bilo koje pismene izveštaje koje je podneo 72. bataljon vojne policije ili major Jurić generalu Gotovini a u vezi sa ovim pitanjima?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nisam video takve dokumente koji su bili podneti tokom operacije *Oluja*, ali postoje statistički izveštaji koji su uključeni u moj izveštaj koji je sastavila vojna policija u vezi sa ovim pitanjima ali oni nose dosta kasniji datum.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Gledajući tokom ovog perioda od 4. avgusta do recimo 30. avgusta, ovi izveštaji su slati upravi vojne policije. Je li to tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nisam siguran u vezi sa poslednjim datumom, ali zaista takvi izveštaji, mislim, izveštaji o aktivnostima jedinica vojne policije uključujući i informacije koje se nalaze u ovom dokumentu su zaista slale jedinice vojne policije splitske vojne oblasti, upravi vojne policije.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare možemo li da vidimo dokazni predmet Odbrane broj D732 na ekranu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je izveštaj majora Jurića od 9. avgusta. Upućen je generalu Laušiću. Nije upućen splitskoj vojnoj oblasti čak ni samo zbog informisanja. Ovo je njegov dnevni izveštaj za 9. avgust. U njemu se govori o izvršavanju zadataka vojne policije u operativnoj grupi *Sever*; zaplena aparata, slučaj zaplenjenih stvari, zaplena na kontrolnim

punktovima, svakako. Na sledećoj strani se govori o ljudima kojima su zaplenjeni njihovi traktori.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako možemo gospodine sekretare da vidimo dokazni predmet Odbrane broj D733, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ovo je izveštaj gospodina Jurića od 10. avgusta. Ponovo je upućen direktno gospodinu Laušiću. Primerak nije upućen i splitskoj vojnoj oblasti. On opet izveštava o zadacima vojne policije koje je izvršila operativna grupa *Sever*. „U posmatranom periodu nije zabeleženo kršenje javnog reda i mira.“

ADVOKAT MIŠETIĆ: Gospodine sekretare, ako bismo mogli da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D734, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: On izveštava, na primer, o tome koji kontrolni punkt kontroliše 4. četa. „Očekujemo da će pripadnici MUP-a preuzeti bezbednost u Kistanju. Kontrolni punktovi i bezbednost u Drnišu su nepromenjeni.“ 5. četa u Sinju, govori se o njihovim kontrolnim punktovima, redovnim policijskim dužnostima. 3. četa u Benkovcu, govori se o tome da su bili na 9 kontrolnih punktova i dužnost kontrole u glavnom sektoru. Koordinacijski sastanak 11. avgusta u policijskoj stanici u Obrovcu.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ako pogledamo sledeću stranu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: On tvrdi da vod vojne policije u Benkovcu ne može više da obezbeđuje manastir Krka, i da je policija informisana o tome. Obezbeđenje fabrike Glinica. Ako prolazite kroz ovo, u tački 4 se kaže: „U odeljenju vojne policije, počinioci krivičnih dela, pronevere svojine iz oslobođenih oblasti su svakodnevno procesuirani.“ Gospodine Theunens, gospodin Jurić daje vrlo specifične detalje o tome šta je bilo obezbeđeno, koliko kontrolnih punktova ima na nekoj lokaciji, koji je status procesuiranih krivičnih dela, itd. i on samo izveštava gospodina Laušića. Slažete li se?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Časni Sude, ovaj dokument ne dozvoljava – ili ova vrsta dokumenata nam samo dozvoljava da zaključimo da Jurić šalje podatke Laušiću, ali ne možemo zaključiti da li je on podelio informacije koje je uključio u izveštaj ili slični izveštaj sa još nekim.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: To je vaš posao, zar ne gospodine Theunens? Zašto nam ne kažete da li ste pronašli takve dokumente?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa, tačno je da nisam naišao na takve dokumente majora Jurića upućene generalu Gotovini, ali, još jednom, naglašavam važnost prisustva

komandanta vojne policije splitske vojne oblasti na radnim sastancima. Kao što možemo videti u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P71, pisano izveštavanje je jedan od oblika izveštavanja. Postoji i usmeno izveštavanje. Ako pogledamo dokument koji je sada na monitoru, tu je uključena informacija u tački 2 koju je pružila – 142.brigada, ali trebalo bi da piše 142.puk dobrovoljaca, što ukazuje na to da vojna policija i operativne jedinice ili borbene jedinice su u kontaktu i razmenjuju informacije. Ali, još jednom, ovaj dokument ili ova vrsta dokumenata nam dopušta da zaključimo da je zaista informacije uputio gospodin Jurišić gospodinu Laušiću, bez mogućnosti da se donese dalji zaključak.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dozvolite da vas pitam sledeće gospodine Theunens: kada govorimo uopšteno, zar neutralan analitičar ne bi u pokušaju da utvrdi ko ima izvesne odgovornosti u lancu komandovanja, zar ne bi neutralan analitičar prvo pogledao ko je izdao naređenja specifičnoj jedinici, ko podnosi pismene izveštaje, kome ta jedinica podnosi pismene izveštaje? Zar neutralni analitičar ne bi prvo i osnovno pošao od takve pretpostavke i zatim gradio analizu na osnovu toga, zar to nije prvo mesto koje bi gledao neutralni analitičar?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Koncept neutralnog analitičara je nešto novo za mene, ali ja sam objasnio svoju metodologiju i ...

SUDIJA ORIE: Neutralnost, naravno, može biti od velike važnosti za svedoka eksperta. Vi to razumete. Da, molim nastavite.

SVEDOK THEUNENS: Ja razumem koncept neutralnosti kao i koncept objektivnosti. Objasnio sam metodologiju. Pregledao sam dokumenta i izvukao zaključke o ovim dokumentima. Da nisam bio neutralan, svakako ne bih uključio ... preformulisaću. Ima mnogo dokumenata uključenih u moj izveštaj, koji su postali u međuvremenu dokazni predmeti Odbrane. Izvukao sam zaključke u vezi sa grupom dokumenata, ovi zaključci se mogu videti u sažetku [izveštaja]. Takođe sam objasnio zašto sam doneo ovakve zaključke. Sada, da li bi neko drugi doneo drugačije zaključke iz ovih dokumentata to je nešto što ja ne mogu da kontrolišem. Zaključke koje sam ja izveo prilikom pregledavanja dokumenata se baziraju na mojoj obuci, mom obrazovanju i mom shvatanju dokumenata.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Opet sam vam postavio specifično pitanje i uz svo dužno poštovanje – i ponovo vi ste neko ko radi u ovoj zgradi pa ću vam reći. Uputio sam vam to pitanje prvo kao specifično pitanje, ali i zato što svaki odgovor do sada ima određene dodatke zato što vi ne želite da se bavite prvo fundamentalnim stvarima, a to je hajde da se prvo pozabavimo pitanjem. Mislim da vi vrlo dobro znate, budući da ste neko ko je radio u vojsci, da je prvi korak koji treba preduzeti kako bi se odlučilo kome je određena jedinica potčinjena da pogledate ko im izdaje naređenja i koga ta jedinica izveštava. Mislim da to nije neki težak koncept da se s tim složite. Da li se slažete sa mnom oko toga?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Slažem se, ali ovo je pitanje drugačije od onog koje ste postavili ranije. Naravno, jedna od stvari koju vi ...

SUDIJA ORIE: Slažete se i kažete da je pitanje drugačije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Sada, ako krenemo od osnovnog koncepta ili principa oko koga se slažemo, hajde da učinimo korak dalje a to je da major Jurić nije ni dobio naređenje od generala Gotovine niti mu je slao izveštaje o tome šta je radio. Da li se slažemo?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Na osnovu dokumenata koje sam pregledao, slažem se sa vama.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Vratio bih vas sad na vaše glavno ispitivanje i do transkripta za 21. novembar 2008. godine. To je strana – počinje na strani broj 12340, red 22 i nastavlja se na sledećoj strani. Vi ste rekli: „Časni Sude, kako sam objasnio ranije 73. bataljon VP, iako je bio lociran u Splitu nije organska jedinica splitske vojne oblasti. U normalnim okolnostima pripada mornarici. Međutim, iz operativnih razloga, 73. bataljonu VP je naređeno da pruži pomoć 72. bataljonu VP tj. postala je jedinica splitske vojne oblasti. Kako bi se olakšalo komandovanje i kontrola nad te dve jedinice, imenovan je koordinator, major Jurić.“ Evo rečenice: „To je olakšalo, i upravi vojne policije kao i komandi splitske vojne oblasti, davanje uputstava vojnoj policiji jer je trebalo da komuniciraju sa samo jednom osobom tj. Ivanom Jurić.“ Da li se sećate ovog svedočenja iz glavnog ispitivanja?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, sećam se.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Tamo kažete da je imenovan kako bi olakšao stvari ne samo upravi VP već i komandi splitske vojne oblasti, da izdaju uputstva vojnoj policiji, jer su se morali obraćati samo jednoj osobi, Ivanu Juriću. Ali vi priznajete, zar ne, da ne postoje uputstva splitske vojne oblasti upućenih majoru Juriću, je li tako? I vi ste prihvatili ovog jutra da je major Jurić bio potčinjen generalu Laušiću a ne generalu Gotovini. Tražim od vas da promislite o ovome što ste rekli danas u odnosu na ono što ste rekli u petak.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pa dokument broj 419 po Pravilu 65ter uključuje i dokument koji je potpisala komanda 3.čete 72. bataljona VP u kome se vidi kada je ta četa učestvovala u operacijama ili učestvovala, između ostalog, u borbenim zadacima sa jedinicama iz operativne grupe *Zadar*, da je uloga majora Jurića da olakša vezu između te jedinice i OG *Zadar*. Kada kažem „da olakša vezu“ mislim da treba da obezbedi glatku primenu komandovanja, kontrole, koordinacije i povezane aspekte.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu. Gospodine sekretare, mogu li vas zamoliti da stavite dokument broj 419 po Pravilu 65ter na ekran.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ukoliko biste mogli da iskoristite ovaj dokument da mi kažete, molim vas, kako ovaj dokument olakšava splitskoj vojnoj oblasti da komanduje i kontroliše ove jedinice tako što izdaje uputstva majoru Juriću?

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, da li je dokument broj 419 po Pravilu 65te već pominjan danas?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Jeste.

SUDIJA ORIE: On nije u dokaznim predmetima, zar ne?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne. On [svedok Theunens] ga je spominjao danas, mislim. Ne sećam se za ranije.

SUDIJA ORIE: Ne, ne, govorim za danas. Ranije, danas, ali nije u dokaznim predmetima ako se dobro sećam.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Nije i zato mislim da je dobra ideja da se pokaže i usvoji u spis.

SUDIJA ORIE: Hajde da onda ...

(Pretnosno veće i sekretar se savetuju)

SUDIJA ORIE: Koliko shvatam, to je već na popisu koji nam je dao gospodin Waespi, tako da ne treba preduzimati dodatne radnje. Da, imamo ga.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada, gospodine Theunens, vi koristite ovaj dokument da objasnite kako je splitska vojna oblast davala uputstva vojnoj policiji budući da su se obraćali samo jednoj osobi, izvinjavam se, komanda Splitske vojne oblasti je davala uputstva vojnoj policiji budući da su se obraćali samo jednoj osobi, Ivanu Juriću. Zato bih hteo da mi vi ukažete na uputstva u ovom dokumentu koja je izdala komanda splitske vojne oblasti majoru Juriću?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Časni Sude, kada sam govorio o ulozi majora Jurića, u petak, mislim da sam koristio termin „ako“. Ne vidim više transkript pred sobom ali ono čega se sećam i šta sam hteo da kažem a to je da ako je uprava vojne policije ili splitska vojna oblast htela da da uputstvo vojnoj policiji, lakše je ako se obraćaju jednoj osobi.

SUDIJA ORIE: Pročitaću reč po reč šta ste rekli. Nakon što ste objasnili da je to bilo u svrhu olakšavanja komadovanja i kontrole nad dve jedinice, to što je imenovan major Jurić, kažete: „

To je olakšalo i upravi vojne policije kao i komandi splitske vojne oblasti da daju uputstva vojnoj policiji, budući da su se morali obraćati samo jednoj osobi tj. Ivanu Juriću.“ To ste rekli.

SVEDOK THEUNENS: Da, hvala vam, gospodine predsedavajući. Po mom mišljenju, to ne mora da znači da je vojna oblast Split izdavala uputstva Juriću, da ili ne. Na osnovu pisanih dokumenata koje sam pregledao i kojima sam imao pristup, nisam video nijedan dokument koji bi pokazivao da je splitska vojna oblast izdavala uputstva gospodinu Juriću.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, izvinjavam se, nastavite. Mislio sam da ste završili.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Dokument broj 419 po Pravilu 65ter , prva strana, pokazuje ulogu,... je dokument koji daje informacije o ulozi majora Ivana Jurića u vezi sa njegovom pozicijom u odnosu na 72. bataljon VP i ovaj dokument , pokazuje, komandanta OG *Zadar*, pukovnika Fuzula.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hajde da pređemo ovo korak po korak. Ono što ste rekli u petak, dakle nije se baziralo na bilo kom dokumentu – bilo kojoj analizi dokumenata koje ste videli u ovom predmetu, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Baziralo se na ... postoji jedno naređenje o kome smo danas govorili, generala Laušića, u kojoj on pojašnjava ulogu majora Jurića, tvrdeći da je on nadređeni 73. bataljonu VP po pitanjima u vezi sa podrškom 73. bataljona 72. bataljonu VP. Mogu da nađem tačni izraz.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu je, zato što me konkretno vaše mišljenje koje ste dali, kažete: „To je olakšavalo komandi splitske vojne oblasti da izdaje uputstva vojnoj policiji jer je trebalo da se obrate jednoj osobi tj. Ivanu Juriću.“ To mišljenje se ne bazira ni na jednom od dokumenata koje ste videli. Zapravo, to je u suprotnosti sa dokumentima koje smo videli. Jel se slažete sa mnom?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Samo da pojasnim, rekao sam da im je omogućavalo – a to je zaista teorijska opaska. To je trebalo da omogući lakšu primenu komandovanja i kontrole. Nisam rekao „omogućavalo“ zato što bi to ukazivalo na postojanje takvih dokumenata i naređenja splitske vojne oblasti majoru Juriću a ja nemam te dokumente. Postoji određena nijansa, koju smatram važnom.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, budući da idemo u takve detalje kao što su konkretne rečenice, hteo bih, a inače bih se suzdržao, da se zabeleži zbog zapisnika, kada ste ranije rekli da je to bila svrha imenovanja gospodina Jurića, da to nije ono što piše u tekstu. Kada ste to prvi put izneli pred svedoka, drugačije ste se izrazili nego ono što ste malopre rekli.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Ne znam kako sam to rekao, časni Sude, ali doveo sam u pitanje ceo odgovor koji je dao kako bih ga što više precizirao.

SUDIJA ORIE: Možda ćete završiti u naredna dva-tri minuta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da. Razlog zbog čega mi je ovo važno je, u stvari, ono što ste rekli u petak i ono što ste sada priznali kao nešto što je zaista postojalo na terenu a to je da je gospodin Jurić dobijao naređenja od gospodina Laušića i da je izveštavao Laušića o tome. Vi u stvari nemate dokaza da je on dobijao naređenja od generala Gotovine ili da ga je izveštavao. To krši načelo jedinstvenosti komandovanja, jer imate jednog aktera na terenu to je gospodin Jurić koji dobija dnevne zadatke od gospodina Laušića i izveštava ga svakodnevno o svojim aktivnostima dok istovremeno vi kažete da je general Gotovina isto komandovao svakodnevnim aktivnostima u području 72. bataljona VP. Zar to nije suprotno načelu jedinstvenosti komandovanja?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Nije neophodno. Morali bismo analizirati konkretna uputstva koja general Laušić i general Gotovina izdaju Juriću ili vojnoj policiji splitske vojne oblasti i onda treba to da se pogleda i vidi da li potpada pod profesionalnu ili operativnu liniju. Tada možemo izvući određene zaključke o tome da li je ispoštovano načelo jedinstvenosti komandovanja i kontrole.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada idemo na pauzu. A tokom pauze, ja ću nastaviti sa ovim pitanjem. Zamoliću vas da tokom pauze razmislite o daljem objašnjenju o tome koji zadaci bi potpadali pod profesionalnu liniju, vaše reči, da vidimo šta je major Jurić obavljao i koji bi to bili zadaci koji bi potpadali pod operativnu liniju, a to bi eventualno mogla biti naređenja sa zadacima koja je izdao general Gotovina.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala, časni Sude. Mislim da je sad vreme za pauzu.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Sada ćemo napraviti pauzu do 12.50 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Samo da proverim, gospodine Waespi, da li dokument broj 4600 po Pravilu 65 ter i na vašoj listi, zato što se spominjao drugi dokument.

TUŽILAC WAESPI: Nije još gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Zato što treba da ... specifične dokumente koje smo pominjali, trebalo bi da se usvoje u spis. Molim vas nastavite gospodine Mišetiću.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, dozvolite mi da ponovim...

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, dozvolite mi da ponovim sada i da se nadovežem na vaš poslednji odgovor. Koji su bili citiram „zadaci po profesionalnoj liniji“ kojima se bavio gospodin Jurić a koji su bili da citiram „operativni zadaci“ koje je obavljao general Gotovina?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Izveštaji koje smo videli, mislim, koje je pripremao major Jurić i koje je slao generalu Laušiću, govore o sprovođenju zadataka vojne policije, a nije bilo uvek moguće jasno odrediti ko je zadavao te zadatke. Činjenice da on obaveštava generala Laušića o sprovođenju određenog zadatka ne mora da znači da je taj zadatak zadao Laušić, zato što se sećam da je u nekim od tih izveštaja bilo govora i o učešću u borbenim operacijama jedinica VP splitske vojne oblasti. Uopšteno govoreći, zadaci iz profesionalne linije su npr. oni koji se nalaze u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P881 tj. uspostavljanje stalnog prisustva vojne policije u novooslobođenim područjima. Tu su takođe i zadaci u vezi sa propratnim naređenjem sa sastanka između gospodina Jarnjaka i Šuška u vezi sa Morićem i Laušićem a mislim da se tu radilo o dokaznom predmetu Odbrane broj D47, gde se daje konkretan zadatak o tome kako treba sprovesti izbeglice ili ratne zarobljenike i kako treba uspostaviti kontrolne punktove. Takođe ima – nije dokazni predmet Odbrane broj D47. Naći ću odgovarajuću referencu. Dokazni predmet Odbrane broj D47 nije dokument. Odnosi se na jedno naređenje generala Laušića za spuštanje nivoa borbene gotovosti u jedinicama vojne policije i u kome u paragrafu 14, tog naređenja, dokazni predmet Odbrane broj D47, general Laušić potvrđuje da je vojna policija podređena najvišem komandantu HV-a u zoni odgovornosti i da se njemu šalju dnevni izveštaji.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, ako mogu da vas prekinem, zato što hoću da se vratim na pitanje. Vaš odgovor je: „Mi imamo izveštaje o zadacima kojima se bavio gospodin Jurić, ali nije uvek lako moglo da se utvrdi ko je zadavao te zadatke?“ Jasno je da vi nemate dokaz o tome da ste videli da je general Gotovina taj koji je zadavao zadatke gospodinu Juriću, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Gospodine predsedavajući ja nisam odgovorio na drugi deo prethodnog pitanja.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, to je zato što bismo morali da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D47, i o tome šta se nalazi u njemu, a ja sam hteo da se vrtimo na moje

pitanje. Prvo odgovorite na prvi deo pitanja, a to je: major Jurić je izvršavao određene zadatke. Mi znamo da vi niste videli nikakve dokaze o tome da je general Gotovina izdavao naređenja gospodinu Juriću u vezi sa tim koje zadatke treba da izvrši. Mislim da smo to utvrdili, zar ne?
SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, jesmo.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Sada, možemo na osnovu vašeg pregleda dokumenata i činjenice, koju ste pomenuli, da je gospodin Jurić bio podređen generalu Laušiću, da li bi vaš logičan zaključak bio da su zadaci koje je sprovodio, sprovedeni u skladu sa naređenjem njegovog nadređenog, generala Laušića?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je malo – pomenuli ste ranije, skakanje pred rudu. Mi možemo zaključiti da je general Laušić njemu izdao zadatke kako bi ih sproveo. Međutim činjenica da on sprovodi zadatak ne znači nužno da je taj zadatak izdao general Laušić iako je general Laušić poslao Jurića u zonu odgovornosti splitske vojne oblasti i iako general Laušić utvrđuje opšte zadatke ili ulogu majora Jurića.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ja se u potpunosti slažem, gospodine Theunens, jer kao što znamo svaki komandant mora da izradi ili svaki oficir u lancu komandovanja, mora da sprovede svoje zadatke tako što će donositi odluke i izdavati naređenja svojim podređenima. To je jasno. Međutim moje pitanje je, gospodin Jurić koji je postupao na osnovu naređenja koja je primao od svog naređenog, gospodina Laušića, to treba da utvrdimo i koji su to bili zadaci? Kako će ih sprovesti itd. To je nešto što gospodin Jurić sam treba da utvrdi – prema razvoju situacije na terenu. Dali se slažete sa mnom oko toga?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, na osnovu dokumenata kojima sam imao pristup i koje sam ja pregledao.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. To nas vodi sada na sledeće pitanje, a to je: Koji su tipovi zadataka, na osnovu vašeg pregleda dokumenata, kojima se bavio gospodin Jurić? I ja ću na primer, ako možemo da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D732, kako bismo stvari - zapravo stanite pre nego što vidimo taj dokazni predmet. Radi se o dokaznom predmetu Odbrane broj D734. U ovom izveštaju majora Jurića, on izveštava generala Laušića. Na primer, obezbeđenje objekata – izvinjavam se, tačka 1 su kontrolni punktovi. „4.četa OVP iz Šibenika više ne drži kontrolne punktove na određenim lokacijama. Očekujemo da će pripadnici MUP-a preuzeti bezbednost u Kistanju u toku dana. Kontrolni punktovi i bezbednost u Drnišu ostaju nepromenjeni.“ Da li se slažete sa mnom da je jedan od zadataka majora Jurića bio da se bavi kontrolnim punktovima na novooslobođenim teritorijama u zoni odgovornosti 72. i 73. bataljona VP?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: To je tačno. I samo da to pojasnim, na osnovu dokumenata koje sam pregledao, održavanje ili organizovanje kontrolnih punktova je naređeno istovremeno, mislim uopšteno govoreći, od strane uprave vojne policije, od generala Laušića do

majora Jurića, isto tako nju su određivali operativni komandanti, i u tom kontekstu imamo na primer, razgovarali smo o dokaznom predmetu Tužilaštva broj P1129.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P1129, jel to naređenje generala Ademija?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Možemo da pogledamo taj dokument. Potpisao ga je ili brigadir Ademi ili general Gotovina.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ali to je za uspostavljanje kontrolnih punktova u Strmici, Kninu, raskrsnici u Gračcu. Je li to taj dokument?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Proći ćemo kroz njega nešto kasnije tokom mog unakrsnog ispitivanja. Načelno govoreći, gospodine Theunens, da li se slažete sa mnom da je komanda splitske vojne oblasti izdavala naređenja o kontrolnim punktovima, u kontekstu kretanja vojske ili obezbeđivanje konvoja, te vrste mera. Da prvo govorimo uopšteno.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da bismo imali koristi od prikazivanja – ako bismo prešli na dokazni predmet Tužilaštva broj P1129 ili na pitanja iz tog dokaznog predmeta, bilo bi korisno da vi to vidite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa treba da vam pokažem kontekst iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P1129, i doći ćemo do toga zašto je taj kontrolni punkt uspostavljen a ja ne želim da oduzmem pola sata na to sada. Ako ostavimo taj dokument po strani, i pogledamo dokumente u celini kao što ste vi to učinili, da li se slažete sa mnom da kada je vojna oblast uspostavlja vojne punktove i dozvolite da stanem i kažem koju ja razliku ovde pravim. Gospodin Jurić uspostavlja kontrolne punktove u skladu sa sporazumom sa MUP-om u vezi sa obezbeđenjem opšte bezbednosti u oblasti; a kada brigadir Ademi ili general Gotovina izda naređenje, to je uopšteno u kontekstu borbene zone i obezbeđivanje ulaska i izlaska iz borbene zone ili sprovođenje vojske – kretanje vojske ili nešto u tom kontekstu, uopšteno govoreći. Da ostavimo po strani izuzetke od pravila. Uopšteno govoreći, to je ono na šta se odnose ta naređenja, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja ne bih mogao da napravim takvu razliku.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa ...

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Konkretno naređenje – gde se naređuje uspostavljanje kontrolnih punktova takođe utvrđuje ulogu kontrolnog punkta, a to znači, naređenje koje je izdao general Gotovina ili brigadir Ademi, po mom mišljenju, oni se bave i sa onim što vi opisujete kao kontrolni punkt vojne policije ili čisto zadatak vojne policije, iako u oba slučaja, bilo da je

reč o upravi vojne policije ili generalu Gotovini ili Ademiju, vojna policija splitske vojne oblasti dobija naređenje da uspostavi kontrolni punkt.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Prvo da napravim malu digresiju, ukoliko želite da govorite o ovom naređenju, mislim da je u pitanju 18. avgust. Ali prvo major Jurić uspostavlja kontrolne punktove u skladu sa sporazumom sa MUP-om, složićete se, u vezi sa zajedničkim kontrolnim punktovima Vojne policije i MUP-a? Nije li to ono o čemu se ovde stvarno radi?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: U početku se slažem sa vama. Na početku operacije *Oluja*, kada je vojna policija pratila borbene jedinice a zatim uspostavljala kontrolne punktove kako bi sprečila npr. civile da uđu ili u okviru obezbeđenja borbene zone itd. to je tačno.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Na tim kontrolnim punktovima kontrola se vrši komandovanjem majora Jurića na terenu kao jedan od njegovih zadataka. Je li tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja ne mogu da izvučem taj zaključak. Mislim izveštaji vojne policije tj. izveštaji koje sam ja video npr. generala Laušića, u kome on izveštava o aktivnostima vojne policije, nije uvek sasvim jasno ko je šta naredio u tom trenutku. On govori o aktivnostima vojne policije kao posade na kontrolnim punktovima, praćenje ratnih zarobljenika, prijem ratnih zarobljenika i drugi zadaci VP uključujući učešće u borbenim zadacima. Ali kao što sam pomenuo, po mom shvatanju o ovim izveštajima, nije uvek jasno ko je izdao neki konkretni zadatak jedinicama vojne policije.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Idemo malo dalje. Ako vama to nije jasno, da pogledamo da li možemo to da rešimo na ovaj način. Izveštaji o tome gde su uspostavljeni kontrolni punktovi u gradovima kao što su Šibenik, Benkovac, Kistanje, Drniš itd. govoreći o široj zoni oslobođenog područja, ti izveštaji o kontrolnim punktovima odlaze u upravu VP u Zagrebu, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A vi niste videli ni jedan dokument u kome se izveštava general Gotovina o tome da su uspostavljeni kontrolni punktovi ovde u Drnišu ili da ih je MUP uspostavio u Šibeniku. Da su postojali na ovoj lokaciji u Benkovcu. Oni su bili uspostavljeni na ovim lokacijama, zar ne? Ne postoji takav izveštaj u kom se izveštava general Gotovina o uspostavljanju kontrolnih punktova na širem području?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Primenjujući – prateći vojni sistem lanca komandovanja i kontrole i takođe lanca komandovanja, ja ne isključujem takvu mogućnost da su oni možda poslali Gotovini ali ja nisam video takve dokumente. Međutim bilo bi logičnije da direktno saraduju i koordiniraju operativni komandanti na tom području na najnižem nivou a to bi bilo na nivou bataljona npr. ako govorimo o kontrolnim punktovima. Vojna policija zajedno sa civilnom policijom treba da uspostavi kontrolne punktove u Benkovcu. Onda oni obaveštavaju

operativnog komandanta o postojanju namere da se uspostavi takav kontrolni punkt. Kada kažem „oni“ mislim na VP odnosno Jurića. Ja bih očekivao da će on koordinirati svoj rad sa operativnim komandantom u tom području kako bi utvrdili na kom mestu treba da se uspostavi kontrolni punkt.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Ja u potpunosti poštujem vašu procenu toga šta ste vi očekivali u takvoj situaciji. Više me zanima, međutim, šta ste našli.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mhm.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ispravite me ako grešim, ono što ste našli su bili izveštaji o kontrolnim punktovima i gde su uspostavljeni, nisu bili upućeni komandi splitske vojne oblasti, zar ne? To je ono što ste u stvari utvrdili, iako je to u suprotnosti sa onim što ste očekivali da ćete naći?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Govorimo o uspostavljenim kontrolnim punktovima ili popunjenim sa vojnom ili civilnom policijom.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Tačno.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: I njihova tačna lokacija.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I onda kada dolazi do njihovog pomeranja, na primer, Jurić u izveštaju govori o tome kada vojna policija nije više na određenom kontrolnom punktu ali je sada na nekom drugom kontrolnom punktu itd. kako su se stvari menjale svakodnevno. Ta vrsta informacija o ovim zajedničkim kontrolnim punktovima, nije slata komandi splitske vojne oblasti, je li tako, koliko vi možete da zaključite na osnovu dokumenata?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: U dokumentima koje sam pregledao, nisam naišao na dokument koji ukazuje da su takve informacije poslate komandi splitske vojne oblasti.

SUDIJA ORIE: Gospodine Theunens, jednostavno ne bi bio potpuno isti odgovor, zar ne? U pogledu pitanja koja već uključuju svu uzdržanost, koju gospodin Mišetić do sada već očekuje da pokažete. Molim vas nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ: U redu. Hvala vam, gospodine predsedavajući.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Sada, na osnovu – možemo samo da radimo na osnovu dokaza koje smo videli, bilo da se radi o nama u sudnici ili vama kao svedoka eksperta, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Da li se slažete sa mnom da s obzirom na dokaze koji postoje pred vama, zaključak koji biste vi izveli s obzirom na dokaze pred vama je da je pitanje kontrolnih punktova, njihova organizacija, njihova lokacije, promene i slično, da bi to bilo pod komandom majora Jurića a da je linija komandovanja bila ka generalu Laušiću.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja sam već odgovorio na to pitanje, kada sam tvrdio da – to se spominje u mom izveštaju na strani 213, koristeći se dokaznim predmetom Tužilaštva broj P515, da je zaista u početku vojna policija odlučivala o uspostavljanju kontrolnih punktova, tokom napredovanja jedinica HV-a. Šta se dešavalo kasnije, naročito nakon operacije *Oluja*, po mom mišljenju, izveštaji obojice i Laušića i Jurića nam ne omogućavaju da zaključimo ko je naredio da se uspostavi kontrolni punkt na nekoj lokaciji. Nema sumnje da su neki kontrolni punktovi bili uspostavljeni po naređenju uprave VP, međutim iz izveštaja se ne vidi jasno ko je šta naredio i ja ne mogu da izvučem celokupan zaključak o tome.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da nastavimo dalje, tu je i činjenica – da ste vi rekli da ne možete da zaljučite, a čak i nakon operacije *Oluja*, vi niste uspeli da pronađete u bilo kom trenutku neko naređenje generala Gotovine u vezi sa zajedničkim punktovima MUP-a i VP-a, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, nisam naišao na takav dokument.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Hvala vam. Da to je sad na ekranu. Na primer, ovo je od 11. avgusta, i u trećem paragrafu se kaže: „Vod iz Benkovca, 3. čete VP-a Zadar se nalazi na 9 punktova ... 11. avgusta 1995. godine koordinacijski sastanak je održan sa pripadnicima policijske stanice u Obrovcu.“ Tu se radi o MUP-u, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, slažem se.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: „Informisali smo ih o našoj proceni javog reda i mira u toj opštini i u 6.00 sati tog dana benkovački vod vojne policije nije više mogao da obezbeđuje manastir Krka.“ Zatim se nastavlja dalje. Moje pitanje je da li je takođe činjenica da su MUP i Vojna policija koordinirali svoje aktivnosti na terenu, je li tako? Da li se slažete sa tim?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Ili bi bilo bolje reći pokušavali su najbolje što su mogli, da koordinišu svoje aktivnosti. I izveštaji o zajedničkim sastancima o tome šta su radili da se koordinišu, barem tokom 11. avgusta u ovom izveštaju, su ponovo bili poslani preko majora Jurića, generalu Laušiću, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, jesu. To je ono što se nalazi u dokumentu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: I niste našli nikakve izveštaje o rezultatima zajedničkih koordinacijskih sastanaka između MUP-a i VP-a, koji su bili poslani komandi splitske vojne oblasti, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Postoji dokument generala Laušića koji je poslao jedinicama vojne policije širom Hrvatske, nakon njegovog sastanka sa gospodinom Morićem, u kome se pominju teškoće u koordinaciji zadataka, između civilne i vojne policije, i koliko se sećam taj dokument je takođe poslat komandantima vojnih oblasti, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P877, od 18. avgusta.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Možda bi trebalo da budem precizniji. Ne govorim o generalu Laušiću na njegovom nivou, da li je on slao informacije splitskoj vojnoj oblasti. Ja govorim o ovom podređenim pripadnicima vojne policije koji su na terenu imali ove koordinacijske sastanke sa MUP-om. Ovi podređeni pripadnici na terenu su izveštavali o rezultatima svojih koordiniranih aktivnosti, gospodinu Laušiću preko majora Jurića, je li tačno?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Da, to je tačno. Imamo primer ovde na ekranu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Prilikom vašeg pregledanja dokumenta Tužilaštva, vi niste pronašli izveštaj u kom neki podređeni pripadnici VP iz 72. bataljona VP šalju izveštaje o koordinacijskim sastancima sa MUP-om komandi splitske vojne oblasti, je li tako?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Tačka 4, stanje kriminaliteta, procesuiranje krivičnih dela. Kada se govori o svakodnevnom radu kriminalističke policije Vojne policije, ti izveštaji su slati upravi vojne policije svakodnevno, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Oni su slani redovno. Nisam više siguran da li su pripremani svakodnevno ali postojao je postupak obaveštavanja uprave VP-a o tom aspektu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A redovni izveštaji kriminalističke policije 72. bataljona vojne policije nisu slani komandi splitske vojne oblasti, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mogu samo da odgovorim na osnovu dokumenata koje sam pregledao i zaista takav dokument nisam video.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu. Sada u – hajde da stanemo ovde i da se vratimo na razliku koju ste napravili pre pauze, a to je da se major Jurić bavio zadacima po profesionalnoj liniji a general Gotovina po operativnoj liniji. Ako vidimo da se major Jurić bavi pitanjem ovih zajedničkih kontrolnih punktova sa MUP-om, ako vidimo da se major Jurić bavi pitanjem procesuiranja krivičnih dela u zoni 72. bataljona, da li su to onda zaista zadaci koji spadaju pod profesionalnu liniju vojne policije?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da mi – kada kažete „procesuiranje krivičnih dela“ da li takođe mislite i stvarno da se napravi beleška ili da se primeti izvršenje krivičnog dela i da se počne sa istragom, kasnije ili mislite, tom prilikom, samo na istražne radnje? Jednom kada je VP obaveštena o krivičnom delu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Kada je obaveštena o krivičnom delu. Redovni odnosno ono što je u članu 10, deo redovnih dužnosti da istraži, procesuirati krivična dela ukoliko je neophodno da podnosi krivične prijave. Sve ono što biste očekivali da kriminalistička jedinica vojne policije radi. Dnevne aktivnosti, izveštaji svakod drugog dana bez obzira na frekvenciju izveštaja, ono što vas pitam je: major Jurić se bavi izveštavanjem o tim pitanjima, procesuiranjem krivičnih dela, kao što sam to opisao i uspostavljanjem kontrolnih punktova vojne policije. Imajući u vidu vaš odgovor pre pauze onda iz toga logično proizlazi da vi kažete da ti zadaci spadaju u profesionalnu liniju?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Mislim da moramo praviti razliku između onoga o čemu on izveštava i ko naređuje o tim pitanjima o kojima on izveštava. Nema sumnje da Jurić izveštava Laušića o aktivnostima vojne policije, a to pokriva i profesionalni i operativni aspekt. Međutim, kao što sam već ranije rekao, po mom mišljenju ti izveštaji ne omogućavaju uvek da se zaključi ko je naredio obavljanje tih aktivnosti. Razlog zbog kog to spominjem je to što u vašem prvobitnom pitanju postoji i jedan drugi aspekt. Pored uputstava koja daju Laušić i Jurić postoje i uputstva i naređenja koje izdaju operativni komandanti u vrlo sličnim stvarima kao npr. uspostavljanje kontrolnih punktova. I zato se na osnovu izveštaja u kom ne piše ko je naredio neki zadatak teško može izvući jasan zaključak o tom aspektu.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, da sad ne prolazimo ponovo kroz poslednjih sat vremena. Ja ću vam reći kako ja shvatam vaše svedočenje do sada pa da ne ponavljamo pitanja i odgovore. Major Jurić je pod komandom generala Laušića. On nije potčinjen generalu Gotovini, ne dobija naređenja od generala Gotovine, ne podnosi izveštaje generalu Gotovini. Podnosi izveštaje generalu Laušiću. Izvršava zadatke koje je mu je dodelio general Laušić. Pokušavam ... vidimo tipove zadataka, koje vi priznajete, da se on bavio njima i da su to zajednički kontrolni punktovi sa MUP-om, procesuiranje krivičnih dela ili rad kriminalističke policije 72. bataljona VP. Gledajući iz perspektive toga šta to radi major Jurić a vi ste uočili tu razliku pre pauze, major Jurić se bavi profesionalnom linijom zadataka a general Gotovina se bavi operativnim zadacima. Moje pitanje vama je: Budući da smo ustanovili da se major Jurić bavi zadacima kao što su zajednički kontrolni punktovi sa MUP-om i procesuiranje krivičnih dela, ako uzmemo u obzir vaš odgovor pre pauze da li sam ja onda pogrešno zaključio da ste vi hteli da kažete da major Jurić kada se bavi zajedničkim kontrolnim punktovima sa MUP-om i procesuiranjem krivičnih dela da se bavi „zadacima iz profesionalne linije“?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne mogu da vidim transkript od pre pauze, ali se sećam da ste me pitali da li je narušen princip jedinstvenosti komandovanja zbog činjenice da su

i Jurić i general Gotovina izdavali naređenja i ja sam rekao da bi trebalo da se analizira konkretno naređenje i onda da se vidi da li se u njima govori o zadacima koji spadaju pod profesionalnu liniju ili pod operativnu liniju. Još jednom, Jurić obaveštava o nekim aktivnostima. Ja sam izjavio da je sigurno na početku plan ili uputstva generala Laušića data bataljonima vojne policije uključuju uspostavljanje kontrolnih punktova. Nakon toga, došlo je do koordinacije i saradnje između civilne i vojne policije kako bi se uspostavili ti zajednički kontrolni punktovi. Ja nisam video dokumenta ili naređenja koja je izdao general Gotovina o lokacijama takvih zajedničkih kontrolnih punktova. Vrlo je važno imati u vidu da sam ja video nekoliko naređenja generala Gotovine, o kojima smo već govorili, tokom i nakon operacije *Oluja* koji ukazuju da je on mogao da koristi svoju vojnu policiju da izvršava zadatke koje im je on odredio.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da počnemo sada od vašeg odgovora u kom vi priznajete da je general Laušić izdavao naređenja u uspostavljanju kontrolnih punktova. Major Jurić je sprovodio ta naređenja na terenu. Pitanje kontrolnih punktova, da li je to zadatak iz profesionalne linije ili je to operativni zadatak?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Pokriva oba aspekta. Jer postoje procedure u vezi sa tim kako se uspostavlja kontrolni punkt, o tome šta su dužnosti i funkcije kontrolnog punkta, gde treba da se lociraju itd. pri tom mislim na lociranje uopšteno govoreći. Kao što ne možete da stavite kontrolni punkt na određenu lokaciju zbog činjenice da time ništa ne bi bilo rešeno itd. Ti aspekti bi bili pokriveni profesionalnom linijom. A tačna fizička lokacija kontrolnog punkta na mestu X, Y ili Z za konkretno trajanje vremena to može biti vrlo specifičan zadatak ili ne i to bi po mom mišljenju potpalo pod operativnu liniju.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: U redu, hajde da govorimo konkretno. Govorimo o 4, 5 i 6. avgustu. Govorimo o uspostavljanju kontrolnih punktova od strane majora Jurića, na terenu i izveštavanje generala Laušića o tome gde su ti kontrolni punktovi, gde su ukinuti, gde su premešteni. To su operativna stvari koje sprovodi major Jurić i o njima izveštava generala Laušića, zar ne?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: On o tome izveštava generala Laušića, ali ja ne mogu da zaključim ko je naredio da se kontrolni punkt uspostavi na nekom konkretnom mestu u tom trenutku. Ja pretpostavljam, zaključujem da to proizlazi iz plana između generala Laušića i gospodina Morića prema kome će VP u okviru svoje dužnosti održavanja reda i mira uspostvaljati kontrolne punktove. Međutim sa vojnog, praktičnog stanovišta treba da postoji, teoretski, koordinacija sa operativnim tj. borbenim jedinicama u tom području u vezi sa tim ko će gde da uspostavi koji kontrolni punkt i kako će oni saradivati i koordinirati aktivnosti. Ne mogu da budem precizniji jer nisam video preciznije dokumente.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Pa, ja se slažem sa onim što ste u osnovi rekli da je vaš zaključak da to proizlazi iz plana koji je dogovoren između gospodina Laušića, generala Laušića

i gospodina Morića. Slažem se sa tim zaključkom. Da li biste se vi dalje još složili sa mnom da kad general Laušić šalje majora Jurića na teren da on tamo njega šalje sa ovlašćenjima da uspostavlja kontrolne punktove koje smatra potrebnim u saradnji sa MUP-om a u skladu sa dogovorom od 3. avgusta. Skrećem vam pažnju konkretno na dokument koji smo spominjali malopre u kom se kaže da major Jurić ima ovlašćenje da da izvodi sve zadatke vojne policije u zoni 72. bataljona vojne policije.

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ja ne mogu da izvučem zaključak da je uspostavljanje kontrolnih punktova, mislim fizički na terenu, na konkretnoj lokaciji, spadalo isključivo u ovlašćenja majora Jurića jer nisam video dokumente u kojima to stoji. Na osnovu mog vojnog iskustva bilo bi logično, to je teoretički odgovor, da se takve aktivnosti koordiniraju sa operativnim komandantom u tom području tj. komandantom borbene jedinice u tom području kako bi se sva sredstva koja su raspoloživa koristila što je moguće efikasnije. Jednom kada se zauzme neka teritorija treba da se uspostave kontrolni punktovi.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da to onda pokušamo drugačije da formulišemo. Na osnovu činjenice da smo sada uspostavili, da se uspostavljanje, premeštanje i ukidanje kontrolnih punktova ne javlja komandi splitske vojne oblasti nije li onda vaš zaključak na osnovu dokaza pred vama da činjenica da se o tome javlja uz lanac, Jurišiću i Laušiću znači da to mora da bude zadatak koji se obavlja u skladu sa tom linijom?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ako govorimo o zajedničkim kontrolnim punktovima MUP-a i vojne policije, jer mislim da postoji izvesna razlika između početnih kontrolnih punktova i ovih, još uvek kao što sam rekao u prethodnom odgovoru mora da postoji koordinacija sa operativnim komandantom u tom području kako bi se obezbedilo da kontrolni punktovi budu locirani na najodgovornijim lokacijama i da su organizovani na najefikasniji način. Bez obzira na to, ko je imao prvi predlog, ideju da se uspostavi kontrolni punkt, uspostavljanje kontrolnih punktova je na osnovu dokumenata koja sam pregledao, posledica početnog plana između generala Laušića i gospodina Morića. A kad je reč o sprovođenju u život, čini se da je verovatno da je major sugerisao lokalnim policajcima i lokalnom vojnom komandantu: pa hteli bismo da uspostavimo kontrolni punkt na lokaciju X, Y ili Z. Onda je to način na koji se taj plan sprovodio. Ja ne mogu da zamislim da bi vojna policija i civilna policija uspostavljali kontrolne punktove u izolaciji ili zanemarujući vojnu realnost u području gde su se nalazili, bez ikakvog savetovanja ili saradnje ili koordinacije sa operativnim komandantom u tom području.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theunens, vi ste nam opet dali odgovor o tome šta biste očekivali a ja hoću da se vratite na ono što ste ustanovili. Dakle dozvolite mi da vas vratim na ono šta ste ustanovili.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, gospodin Theunens očigledno kombinuje svoje vojničko iskustvo i znanje koje ima na osnovu onoga što je pronašao u dokumentima, i objasnio nam je

različitim rečima i nekoliko puta da pored toga šta vidi u dokumentima da mora da je postojao i drugi mehanizam. To je objasnio na različite načine. Reći je sada, ja hoću vaš zaključak samo na osnovu tih dokumenata ako neki ekspert smatra na osnovu svog saznanja i iskustava da je to najverovatnije nepotpun set informacija u poređenju sa onim što je postojalo kako bi stvari funkcionisale onda to nije nešto što bih ja očekivao da vi tražite od eksperta.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Uz svo poštovanje, svedok pod pritiskom koristi izraz na osnovu mog vojnog iskustva, koji meni, mislim, kada bih ja vama u zaršnoj reči rekao na osnovu mog pravnog iskustva moj klijent nije kriv. Vi biste rekli to je vrlo interesantno mišljenje ali da li imate dokaze koji to potvrđuju? A ja bih onda rekao časni Sude ima jako puno oslobađajućih dokumenata koji se baziraju na mom iskustvu koji vam nisu prikazani. Ja pokušavam da dođem do zaključaka na osnovu dokumenata koje imamo. Mislim da je to jedan od zaključaka do kojih se može doći na osnovu dokumenata. Činjenica da on misli da je to bilo nešto drugo na osnovu svog iskustav u belgijskoj vojsci je neko drugo pitanje koje možemo raspraviti, međutim mene prvenstveno interesuje, na osnovu dokaza, da je ova osoba koja se prikazuje kao ekspert zapravo do sada već to izjavila. Mislim da nije kontraverzno da se kaže ...

SUDIJA ORIE: Ne. Svedok ekspert – ukoliko ekspert okleva da izvuče zaključke na osnovu svog iskustva, ukoliko oseća da nema kompletne informacije, mogu da zamislim da biste ga vi dosta kritikovali ukoliko bi zaključivao na osnovu nepotpunih informacija. Ostavljam to kao mogućnost. Ali kada kažete da hoćete da izvuče zaključke samo na osnovu dokumenata, ako svedok misli, da na osnovu njegovog iskustva, to ne bi trebalo, onda bismo morali to da poštujemo. Nemam ništa protiv onoga što ste uradili poslednjih sat – dva kako biste ga pritisli da nam kaže o čemu govore dokumenti. I tokom vašeg ispitivanja ste jasno objasnili da ukoliko postoje nejasni elementi još negde, da to ne bi trebalo ... da bi trebalo i dalje da se fokusira na ono što je istraživao. Sa tim nemam problema. Ali da kažete, hoću da izvedete zaključke na osnovu onoga što ste videli, iako je to nepotpuno, kada je svedok već na nekoliko načina objasnio da on smatra da mora biti više. I naravno on je to donekle i objasnio. On nije samo rekao, mora da postoji više. Objasnio je to na nekoliko načina. Da pređemo sada na pitanja i odgovore. Nastavite molim vas.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, gospodine predsedavajući. Mogu li samo ukratko da odgovorim, da mislim da govorim, siguran sam da govorim u ime naše Odbrane, a verovatno pričam i u ime druge dve, da mi ne prihvatamo to oklevanje kao rezultat vojnog iskustva. Aludirao sam na izvesna pitanja do sada, i mogu, ja mislim, da utvrdim obrazac kada se pojavljuje oklevanje da

odgovori na pitanje. I iz tog razloga vršim pritisak na njega [svedoka], zato što ne želim da mu omogućim da izmišlja umesto da dođemo do srži problema, i zbog toga ja ...

SUDIJA ORIE: Pre svega, ja ne bih očekivao da vi samo prihvatite da oklevanje proizlazi iz onoga što svedok kaže. Vi treba da to izazovete. I ukoliko vi kažete, hoćemo da vršimo pritisak na njega, to je potpuno jasno. Međutim dokle da vršite pritisak? To je problem. Molim vas nastavite.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Da nastavimo onda. Gospodine Theunens, ovde se radi o operativnim stvarima, u smislu uspostavljanja kontrolnih punktova. Sada, vi niste sigurni, to je zaključak u vezi sa tim ko je govorio Juriću i pripadnicima vojne policije da uspostave specifične kontrolne punktove i gde, iako priznajte da nema dokaza u kojima biste videli da je general Gotovina ili komanda splitske vojne oblasti izdavali naređenja ili primali izveštaje o tome gde su ti zajednički kontrolni punktovi trebali da budu ili gde su bili locirani. Moje pitanje se sada nadovezuje na pitanje koje sam vam postavio pre pauze. Ukoliko možemo logično da zaključimo da je gospodin Laušić bio tamo 2. avgusta, sa dva ministra. On je bio prisutan i na radnom sastanku, 3. avgusta, sa MUP-om kako bi razradili detalje ovog plana. On šalje nekoga iz Zagreba, naime, gospodina Jurića, na teren, sa ovlašćenjem i odgovornošću da izvrše sve zadatke vojne policije u zoni odgovornosti. U stvari, major Jurić je, tada, u skladu sa svojim instrukcijama radio sa MUP-om na uspostavljanju zajedničkih kontrolnih punktova na određenim lokacijama, na oslobođenoj teritoriji, to su operativne stvari, prema vašem svedočenju, u vezi sa određenom lokacijom. Moje pitanje je – vi se sa time ne slažete?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ne, ne samo pokušavam da pratim vaše pitanje.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Te operativne stvari, i time se vraćam na pitanje od pre pauze. Na osnovu ovih dokumenata, na osnovu onog što se desilo 2, 3, 4. avgusta, zar to nije prekršaj principa jedinstvenosti komandovanja, ukoliko major Jurić kao neko ko ne odgovara komandi splitske vojne oblasti, izdaje naređenja u vezi sa kontrolnim punktovima na terenu dok general Gotovina, po vašoj teoriji, takođe ima mogućnost da izda naređenja u vezi sa tim istim kontrolnim punktovima?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Časni Sude, u vezi sa mojim prethodnim odgovorom na slično pitanje, mislim da mogu sada da razjasnim. Nisam video konkretna naređenja generala Jurića da se uspostave određeni kontrolni punktovi na određenoj lokaciji. Sa druge strane, video sam i raspravljali smo o nekoliko tih naređenja generala Gotovine da se uspostave kontrolni punktovi na vrlo određenim lokacijama, pri čemu su to kontrolni punktovi, izvinjavam se, popunjeni pripadnicima 72. bataljona VP a general Gotovina ili njegov zamenik, komandant brigadir Ademi jasno tvrde koja je uloga ovih kontrolnih punktova. Da sam video takvo naređenje gospodina Jurića, ja bih očigledno izvukao zaključak na osnovu tih naređenja. Ali ja nisam video takva naređenja. Nisam video nikakva naređenja koja bi ukazivala je trebalo da se

uspostave ovi zajednički kontrolni punktovi MUP-a i VP-a. Sve što mogu da kažem da je zaista održan sastanak 2. ili 3. avgusta, na najvišem nivou, na kome se o ovim procedurama ili merama obezbeđenja sigurnosti i bezbednosti na ponovo zauzetim oblastima, raspravljalo na najvišem nivou.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: Gospodine Theuens, dolazimo do kraja rada za danas, pa ću vas pitati još jednom. Mislim da znam šta vam pričam kada vam kažem da pretpostavljam da je gospodin Jurić, na osnovu redosleda događaja, u stvari, izdavao naređenja gde će se nalaziti ti kontrolni punktovi. Uzmite to zdravo za gotovo. To je hipotetički. Da li to krši princip jedinstvenosti komandovanja?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ukoliko operativni komandant, mislim hipotetički, ukoliko operativni komandant u oblasti, se slaže sa time da Jurić odlučuje samostalno ili sa MUP-om, ali bez konsultovanja sa operativnim komandantom ili koordinacije sa operativnim komandantom, u vezi sa uspostavljanjem kontrolnih punktova na određenoj lokaciji, tu ne postoji problem zato što se operativni komandant slaže sa tim iako to ne odgovara doktrini.

ADVOKAT MIŠETIĆ – PITANJE: A ukoliko se ne slaže sa tim?

SVEDOK THEUNENS – ODGOVOR: Ukoliko se ne slaže sa tim, pokrenuće to kod nadređenog ili čak kroz lanac komandovanja ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Theunens, vi sada objašnjavate kako bi on to rešio. Pitanje nije bilo kako bi on to rešio, već da li bi to bilo kršenje komandne strukture ...

ADVOKAT MIŠETIĆ: *(preklapanje govornika)...*

SVEDOK THEUNENS: Da, komandna jedinica. Postoji kršenje samo ukoliko neko... mislim operativni komandant vidi to kao problem. Ukoliko operativni komandant to prihvata, u teoriji bi to bio prekršaj, ali u praksi ne bi. Zato što operativni komandant prihvata, slažete se da nije konsultovan u toj oblasti, tako da u praksi nema prekršaja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mišetiću, vreme je da završimo za danas. Nećemo zasedati sutra. Gospodine Theunens, videću vas ponovo u petak, u 9.00 časova ujutro. Daću vam isto uputstvo kao i prethodnih dana; a to je nemojte da pričate o vašem svedočenju, onom koje ste već dali i onom koje tek treba da date. Prekidamo do petka, 28. novembra, u 9.00 časova ujutro u sudnici broj 1.

Sednica je završena u 13.47 h

Nastavlja se u petak, 28. novembra 2008, u 9.00 h

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje